

Strategija razvoja urbanog područja Požega za financijskorazdoblje od 2021. do 2027. godine

Grad Požega

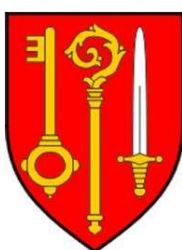
Grad Pleternica

Općina Jakšić

Općina Velika

Općina Kaptol

Općina Brestovac

Siječanj 2024.

Strategija razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine

NARUČITELJ:
Grad Požega

IZRAĐIVAČ:
BDC d.o.o.
Graščica 36
10000 Zagreb

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. ZEMLJOPISNO PODRUČJE.....	4
2.1. Teritorijalni obuhvat	4
2.2. Način definiranja obuhvata urbanog područja	5
2.3. Glavne značajke teritorija	6
2.4. Zaštita prirode	7
2.5. Teritorijalni kontekst.....	8
3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRUP-a	10
3.1. Koordinacijsko vijeće za urbano područje grada Požege.....	11
3.2. Partnersko vijeće za urbano područje grada Požege	12
4. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA.....	18
5. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA.....	19
5.1. Društvo – razvojne potrebe i potencijali	20
5.2. Gospodarstvo – razvojne potrebe i potencijali	23
5.3. Urbano okruženje – razvojne potrebe i potencijali	26
6. OPIS INTEGRIRANOG PRISTUPA RJEŠAVANJU UTVRĐENIH RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA UKLJUČUJUĆI ISPUNJAVANJE KRITERIJA VEZANO UZ STRATEŠKU RELEVANTNOST PROJEKATA.....	30
6.1. Strateški okvir integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala. 30	
6.2. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja	32
6.3. Doprinos ITU mehanizma provedbi SRUP-a. Opis sektorske i teritorijalne integracije te strateške relevantnosti	33
6.4. Opis sustava provedbe ITU mehanizma.....	46
7. USKLAĐENOST S EU STRATEŠKIM DOKUMENTIMA, NACIONALNOM RAZVOJNOM STRATEGIJOM, SEKTORSKIM I VIŠESEKTORSKIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA RAZVOJA ŽUPANIJA TE DOKUMENTIMA PROSTORNOG UREĐENJA	47
7.1. Usklađenost SRUP-a s Europskim zelenim planom	47
7.2. Usklađenost SRUP-a s Teritorijalnom Agendom 2030	49
7.3. Usklađenost SRUP-a s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (NRS 2030).....	50
7.4. Usklađenost SRUP-a s Planom razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021.- 2027. godine	51
8. OPIS PRIORITETA JAVNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	52
8.1. Prioritet 1. Kvalitetan život	53
8.2. Prioritet 2. Razvijeno i povezano područje	55
9. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA.....	58
10. TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA	64
10.1. Projekti koji se predlažu za financiranje iz ITU mehanizma	64
11. INDIKATIVNI FINACIJSKI PLAN	75

12. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE.....	76
13. Popis priloga.....	79

1. UVOD

U uvodnom dijelu *Strategije razvoja urbanog područja Požega za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine* (u nastavku: SRUP ili SRUP Požega) objašnjava se opravdanost, intervencijska logika, način konstituiranja urbanog područja, iskustva iz prethodnih procesa strateškog planiranja, proces izrade SRUP-a, njegova struktura i način izrade.

SRUP Požega između ostalog se izrađuje radi **ITU mehanizma** za programsko i financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine u kojemu se povećava izdvajanje sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj (u nastavku: EFRR) za održivi urbani razvoj s 5% na minimalno 8% od ukupne EFRR alokacije. Preduvjet korištenja ITU mehanizma upravo je izrada teritorijalnih strategija za urbana područja ustrojena prema članku 14. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 147/14, 123/17 i 118/18) (u nastavku: ZRRRH). EU regulativa za ovo programsko-financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine predviđa pet ciljeva kohezijske politike:

- **pametnija** Europa – promicanje inovacija i gospodarske preobrazbe
- **zelenija** Europa – energetska tranzicija, očuvanje okoliša i cirkularno (kružno) gospodarstvo
- **povezaniya** Europa – jačanje mobilnosti stanovništva
- **uključivija** Europa – istaknuta socijalna komponenta
- Europa **bliža građanima** – poticanje održivog i integriranog razvoja svih vrsta područjai lokalnih inicijativa → provodi se **ITU mehanizam**

Cilj ITU mehanizma jest ojačati ulogu gradova u regionalnom razvoju i integrirati višeaspekata, sektora i područja unutar više jedinica lokalne samouprave čija se međusobna suradnja i zajedničko rješavanje problema ovakvim integriranim pristupom podrazumijeva. U ovom razdoblju 22 hrvatska grada planira korištenje ITU mehanizma – 4 gradova središta urbanih aglomeracija, 10 gradova središta većih urbanih područja te 8 gradova središta manjih urbanih područja. Gradovi središta urbanih aglomeracija jesu Zagreb, Split, Rijeka i Osijek; gradovi središta većih urbanih područja jesu gradovi s više od 35.000 stanovnika (Zadar, Slavonski Brod, Pula, Karlovac, Sisak, Varaždin, Šibenik, Dubrovnik, Bjelovar i Vinkovci); gradovi središta manjih urbanih područja su oni s manje od 35.000 stanovnika, a ujedno su sjedišta županija (Koprivnica, Vukovar, Čakovec, Požega, Virovitica, Krapina, Gospić i Pazin). Ukupno sva ta područja čine 192 grada i općine, što je 34,5% od ukupnog broja gradova i općina u RH, ali na kojima živi 2.670.134 stanovnika, a to je 68,7% stanovništva RH prema *Popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine* (u nastavku: *Popis stanovništva 2021.*).

Integrirani teritorijalni program (ITP) jedan je od programa u ovom programsko-financijskom razdoblju, njegovi prioriteti za Hrvatsku jesu industrijska tranzicija hrvatskih regija, razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta, razvoj njihovih funkcionalnih

područja, razvoj održivih i zelenih otoka te pravedna tranzicija. Konkretno to znači da se prijedlozi ulaganja za urbana područja za razdoblje od 2021. do 2027. godine odnose na razvoj poduzetništva; zeleni, čisti, pametni i održivi gradski promet; *brownfield*; kulturnu baštinu i turizam; zelenu infrastrukturu i prirodnu baštinu; višenamjensku infrastrukturu; pilot-projekte na razini gradskih naselja i četvrti; toplinarstvo. Usto, kao horizontalni zahtjev uključena je i energetska učinkovitost, što znači da se neće provoditi kao samostalan element ulaganja, nego u sklopu nekog drugog ulaganja. To je intervencijska logika ITU mehanizma u ovom programsko-financijskom razdoblju, na temelju koje se prioritiziraju predloženi projekti između više sektora. Pritom valja napomenuti da se potiču integrirani projekti (sektorski i teritorijalno) koji odgovaraju na više razvojnih potreba u urbanom području, a ujedno objedinjuju i više područja ulaganja. Iako je primarna svrha SRUP-a participacija u ITP-u koji je glavni program za urbana područja u ovom financijskom razdoblju, SRUP nije ograničen svojim ciljevima, prioritetima, mjerama i projektnim aktivnostima samo na ITP niti ITU mehanizam, već donosi zaokruženu cjelinu razvoja urbanog područja.

Grad Požega pripada kategoriji manjih urbanih područja jer je županijsko središte koje ima manje od 35.000 stanovnika, a u sastav urbanog područja (u nastavku: UP Požega ili samo UP) ulaze još Grad Pleternica, Općina Jakšić, Općina Velika, Općina Kaptol i Općina Brestovac. Sve navedene jedinice lokalne samouprave zadovoljavaju osnovne kriterije koje definiraju obuhvat UP-a: prostorni kontinuitet i udio dnevnih migracija zaposlenih u središte UP-a (Požega) od minimalno 30%. Osim tih dvaju osnovnih kriterija, jedinice lokalne samouprave (u nastavku: JLS) zadovoljavaju i poneke dodatne kriterije – funkcionalna povezanost, udio dnevnih migracija učenika i studenata u središte UP-a, zajednički integrirani projekti, infrastrukturni kriteriji, više zajedničkih problema i popratnih odgovora na njih.

Grad Požega ima iskustvo u prethodnim procesima strateškog planiranja – u prošlom razdoblju izrađeno je više strateških razvojnih dokumenata u kojima je Grad Požega bio nositelj izrade. Riječ je o sljedećim strateškim dokumentima: *Strategija razvoja Grada Požega za razdoblje od 2015. do 2020. godine*, *Strategija razvoja turizma Grada Požega od 2020. do 2027. godine*, *Strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Grada Požega od 2020. do 2024. godine*. Također, Grad Požega sudjelovao je u izradi strateških razvojnih dokumenata na županijskoj razini, a to su: *Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije za razdoblje do kraja 2020. godine*, *Plan razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021.-2027. godine*.

SRUP je akt strateškog planiranja u okviru politike regionalnog razvoja, definiran u članku 15. ZRRRH-a, koji služi kao multi-sektorski strateški okvir kojim se planira razvoj urbanog područja kao cjeline unutar jasno definiranog vremenskog razdoblja, odnosno u ovom slučaju predstavlja preduvjet za korištenje ITU mehanizma za sedmogodišnje razdoblje u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije. Budući da se izrađuje

za sedmogodišnje razdoblje, pripada skupini srednjoročnih akata strateškog planiranja (5 do 10 godina). Dokument SRUP-a Požege izrađen je sukladno *Smjernicama za izradu Strategije razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027.* (u nastavku: *Smjernice*) koje je izdalo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u nastavku: MRRFEU), sukladno članku 15., stavak 6. ZRRRH-a. Dokument prati glavne ideje ITU mehanizma i kohezijske politike EU u ovom programsko-financijskom razdoblju te je u skladu s već postojećim razvojnim strategijama i planovima na općinskoj/gradskoj, županijskoj, nacionalnoj te europskoj razini.

Dokument SRUP-a prati zadanu strukturu definiranu Dodatkom 4. *Smjernica* i temelji se na detaljnoj analizi stanja i participativnom radu svih dionika koji predstavljaju određene sektore te zajednički definiraju razvojne potrebe i potencijale, srednjoročnu viziju, prioritete javne politike i posebne ciljeve koji su usklađeni sa strateškim dokumentima više razine, posebno onima na nacionalnoj i europskoj razini. U proces izrade dokumenta SRUP-a uključeni su svi važni dionici na urbanom području kroz Partnersko vijeće i Koordinacijsko vijeće te svi ostali kroz postupak savjetovanja sa zainteresiranom javnošću.

Analiza stanja pregledno prikazuje podatke po trima cjelinama koje odgovaraju trima sektorima – društvo, gospodarstvo i urbano okruženje. U predmetnoj analizi sadržani su trenutno dostupni najnoviji podaci. Iz analize stanja i participativnih sastanaka s dionicima organiziranim u Partnersko vijeće za urbano područje grada Požege (u nastavku: Partnersko vijeće ili PV) prepoznaju se razvojne potrebe i razvojni potencijali te se oblikuje i pregledna SWOT analiza (opća i po sektorima) koja se dodaje uz Analizu stanja. Nakon obrađenih razvojnih potreba i potencijala slijedi sinteza – definiranje strateškog okvira koji čini srednjoročna vizija razvoja, prioritete javnih politika te posebni ciljevi sa svojim ključnim pokazateljima ishoda, prema čemu se identificiraju i prioritiziraju projekti sukladno institucionalnom, vremenskom i financijskom okviru.

SRUP podliježe i postupku vrednovanja tijekom izrade, provedbe te nakon provedbe, a okvir za praćenje i vrednovanje opisan je u za to predviđenom poglavlju dokumenta. Konačno, predstavničko tijelo grada središta, u ovom slučaju Grada Požege, donosi SRUP koji se potom javno objavljuje na internetskim stranicama Grada. Provedbeni akti SRUP-a jesu Akcijski plan za provedbu SRUP-a te Komunikacijska strategija i Komunikacijski akcijski plan SRUP-a, koji nisu njegovi sastavni dijelovi, ali se izrađuju istovremeno.

2. ZEMLJOPISNO PODRUČJE

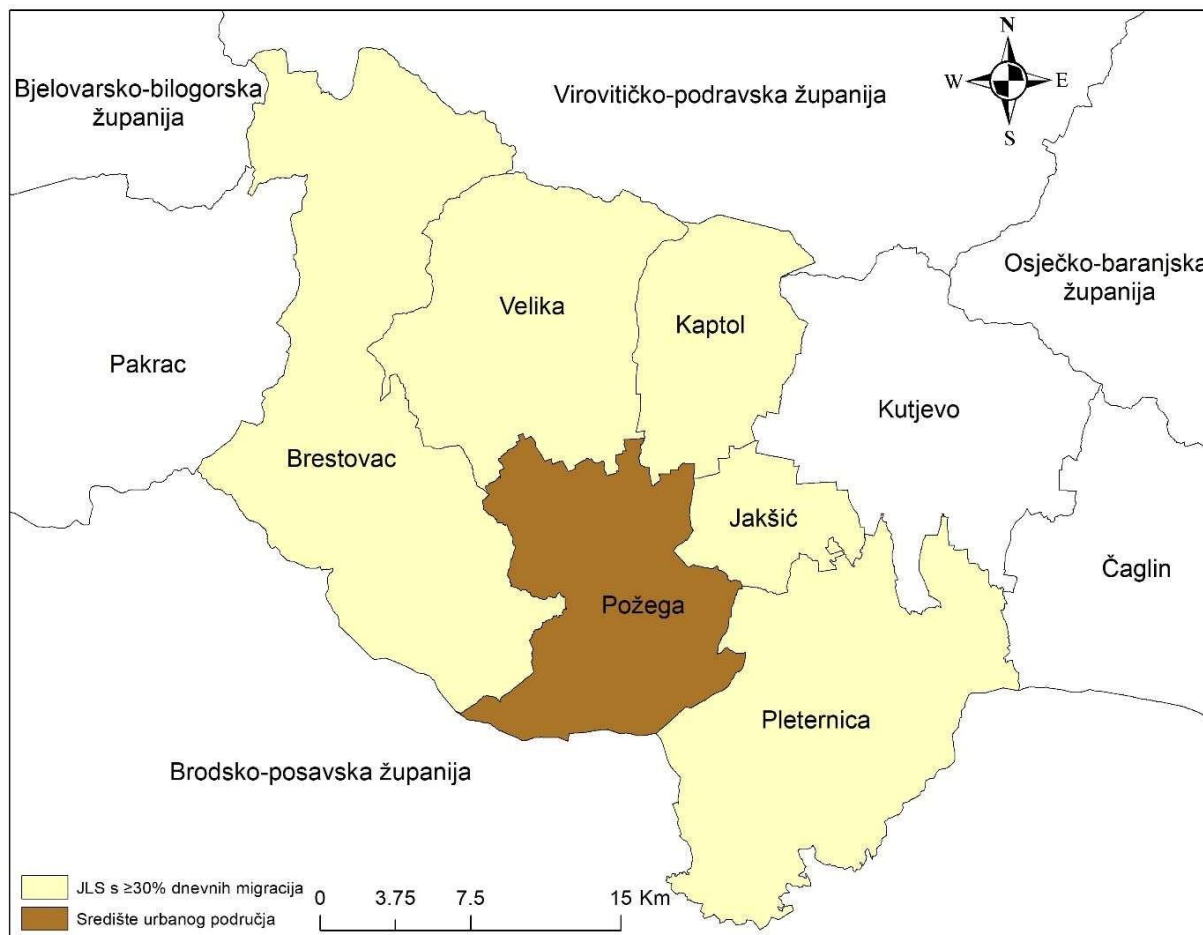
Definiranje urbanog područja kao osnove za planski razvoj urbanih središta određeno je *Smjernicama* MRRFEU-a, koje je nadležno za usmjeravanje urbanog razvoja i provedbu ITU mehanizma, i odredbama ZRRRH-a (članak 14.). Na temelju ovih regulativa i važećeg zakonodavnog okvira, Republika Hrvatska u financijskom razdoblju od 2021. do 2027. godine planira korištenje ITU mehanizma u 22 hrvatska grada, od kojih 8 pripada u kategoriju gradova središta manjih urbanih područja. U toj kategoriji se nalazi i Grad Požega kao grad središte urbanog područja. Aspekt teritorijalne povezanosti za određivanje urbanog područja sadrži nekoliko važnih cjelina koje u konačnici definiraju i opisuju urbano područje. U ovom poglavlju se opisuje teritorijalni obuhvat urbanog područja, način definiranja obuhvata UP-a, glavne značajke teritorija (demografske i fizičke) te nacionalni i međunarodni teritorijalni kontekst.

2.1. Teritorijalni obuhvat

Osnivanje županija umjesto nekadašnjih zajednica općina imalo je za posljedicu smještanje određenih funkcija u gradove, koji prije nisu imali te funkcije. To je utjecalo na porast njihove važnosti i povećanje centraliziranosti, što je dovelo do promjena u gravitaciji prema pojedinim urbanim središtima. Također, infrastrukturni je razvoj pratio te trendove i urbana područja širila su svoj utjecaj i prostorni kontinuitet. Daljnji regionalni razvoj i razvoj urbanih područja kroz ITU mehanizam potaknut je i ojačan novom podjelom Republike Hrvatske na četiri statističke regije (NUTS 2): Panonska Hrvatska, Jadranska Hrvatska, Grad Zagreb i Sjeverna Hrvatska, koja je u primjeni od 1. siječnja 2021. godine. Nova podjela povoljna je i jasna u pogledu pravila dodjele regionalnih potpora, predstavlja bolje uvjete za korištenje sredstava Kohezijske politike za veće područje Republike Hrvatske i formiranje homogenijih regija u pogledu stupnja razvijenosti i drugih važnih obilježja, čime je ispravljena neadekvatnost stare NUTS podjele (iz 2012. godine) prema kojoj je Hrvatska bila podijeljena na samo dvije statističke regije: Kontinentalnu i Jadransku Hrvatsku, što je omogućilo predominaciju Grada Zagreba u Kontinentalnoj Hrvatskoj, te tako i slabije mogućnosti korištenja regionalnih potpora za ostatak Kontinentalne Hrvatske jer je Grad Zagreb znatno dizao prosjek.

UP Požega čine Grad Požega, Grad Pleternica, Općina Jakšić, Općina Kaptol, Općina Velika i Općina Brestovac. Grad Pleternica i općine Jakšić, Kaptol, Velika i Brestovac graniče s gradom Požegom, a svi JLS-ovi u sastavu UP-a imaju i svoje vanjske granice – prema drugim općinama i gradovima u Požeško-slavonskoj županiji i/ili prema susjednim županijama. Konkretno se UP Požega nalazi u sjeveroistočnom dijelu Republike Hrvatske, na području Požeško-slavonske županije koja graniči s pet susjednih županija: na jugozapadu sa Sisačko-moslavačkom županijom, na sjeverozapadu s Bjelovarsko-bilogorskom županijom, na sjeveru s Virovitičko-podravskom županijom, na istoku s Osječko-baranjskom županijom i na jugu s Brodsko-

posavskom županijom. Požeško-slavonska županija je, uz Bjelovarsko-bilogorsku županiju, jedina županija u RH koja nema državnih granica, odnosno ne graniči niti s jednom Hrvatskoj susjednom zemljom. Ukupna površina UP-a iznosi 895,27 km², što čini 49,3% površine Požeško-slavonske županije, čime je pokriven značajni prostor koji ulazi u ITU mehanizam. UP Požega nalazi se u samoj sredini Županije te graniči na zapadu s Gradom Pakracem (u PSŽ), na sjeverozapadu s Bjelovarsko-bilogorskom županijom, na jugozapadu, jugu i jugoistoku s Brodsko-posavskom županijom, na istoku s Gradom Kutjevom i Općinom Čaglin (u PSŽ) te na sjeveru s Virovitičko-podravskom županijom.

Slika 1.: Karta UP-a Požega; izrada autora

2.2. Način definiranja obuhvata urbanog područja

Obuhvat UP-a definira se člankom 14. ZRRRH-a kojim se klasificiraju urbana područja i određuju gradovi središta i Smjericama MRRFEU-a u kojima se iznose osnovni i dodatni kriteriji po kojima gradovi središta definiraju svoj obuhvat. UP Požega je manje urbano područje jer grad Požega ima manje od 35.000 stanovnika, a središte je Požeško-slavonske županije, a okuplja susjedne jedinice lokalne samouprave, uz suglasnost njihovih predstavničkih tijela. Konačni prijedlog obuhvata UP-a Požega, gore prikazan i objašnjen (slika

1.), podnesen je, prema zadanoj proceduri, na mišljenje MRRFEU koje se o tome pozitivno očitovao 26. listopada 2021. godine, stoga je 30. studenog 2021. godine Gradsko vijeće Grada Požege donijelo Odluku o uspostavi urbanog područja grada Požege. UP Požege, prema tome, čini administrativno i teritorijalno područje grada-središta te okolnih (graničnih) JLS-ova koji imaju snažne funkcionalne i gospodarske veze s gradom-središtem.

Prema Smjernicama, UP Požege ispunjava dva osnovna i nužna kriterija kojim se definira obuhvat – prostorni kontinuitet i udio dnevnih migracija zaposlenih u središte UP-a od minimalno 30%. Svi JLS-ovi unutar UP-a Požege čine kontinuirano urbano područje te prema službenim podacima Državnog zavoda za statistiku (u nastavku: DZS) ispunjavaju kriterij dnevnih migracija zaposlenih (udio minimalno 30%) u grad Požegu. Kriteriji prostornog kontinuiteta i dnevnih migracija pokazuju da definirano urbano područje čini kompaktnu i funkcionalnu cjelinu. Kao takvo, definirano urbano područje predstavlja temelj za izradu SRUP-a čiji je osnovni cilj prepoznavanje funkcionalnih veza grada središta i ostalih JLS-ova u obuhvatu. Osim spomenutih osnovnih kriterija za definiranje obuhvata urbanog područja, UP Požege zadovoljava i neke dodatne kriterije definirane Smjernicama, poput funkcionalne povezanosti s gradom središtem, infrastrukturnog kriterija i udjela dnevnih migracija učenika i studenata u središte UP-a (detaljno prikazano u Analizi stanja). Što se tiče ostalih dodatnih kriterija koji podrazumijevaju zajedničke integrirane projekte, odgovor na jedan ili više društvenih izazova i odgovor na zajedničke razvojne probleme, oni se artikuliraju i samim SRUP-om u zajedničkom prepoznavanju razvojnih potreba i razvojnih potencijala.

2.3. Glavne značajke teritorija

Ukupno 161 naselje čine urbano područje, što obuhvaća 58% naselja cijele Požeško-slavonske županije. Podatak o gustoći naselja pokazuje nam da je na području UP-a prisutan prostorni kontinuitet jer je gustoća naselja UP-a veća od gustoće naselja Požeško-slavonske županije. Gustoća naselja UP-a na 1000 km² iznosi 182,62, dok je gustoća naselja na području županije 152,60. Ukupan broj stanovnika UP-a, prema Popisu stanovništva 2021., jest 44.890, što čini oko 70% stanovništva cijele Županije, od čega ih skoro 50% živi u gradu Požegi (22.294), 20,36% u gradu Pleternici (9.138), 10% u općini Velika (4.502), 7,51% u općini Jakšić (3.371), 6,64% u općini Brestovac (2.980) te 5,8% u općini Kaptol (2.605). Gustoća naseljenosti stanovništva na prostoru UP-a (50 st./km²) također je iznad prosjeka u odnosu na ostatak Županije (35 st./km²), a ispod je nacionalnog prosjeka (75 st./km²). Unutar samog UP-a nesrazmjerno u gustoći naseljenosti prednjači Grad Požega (167 st./km²). Više podataka o stanovništvu, njegovoj strukturi, prostornom kretanju stanovnika i samim demografskim trendovima, s popratnim objašnjenjima te tabličnim i grafičkim prikazima izneseno je u Analizi stanja.

JLS	Broj naselja	Površina (km ²)	Gustoća naselja n/1000 km ²	Broj stanovnika
BRESTOVAC	48	279,24	171,9	2.980
POŽEGA	31	133,91	231,5	22.294
PLETERNICA	38	198,13	191,79	9.138
VELIKA	24	154,88	154,96	4.502
KAPTOL	10	85,49	116,97	2.605
JAKŠIĆ	10	43,75	228,57	3.371
URBANO PODRUČJE UKUPNO	161	895,4	182,62	44.890

Tablica 1.: Broj naselja i stanovnika po JLS-ovima, ukupna površina i gustoća naselja UP-a Požege; izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021.; obrada autora

Požeško-slavonska županija, pa tako i UP Požege, pripada vodnom području sliva rijeke Save. Slivna su područja sliv rijeke Orljave te sliv Ilova – Pakra. Hidrografska mreža je dobro razvijena te kanalizira odvodnju površinskih voda ovoga područja u rijeku Savu.

Prema prirodno-geografskoj regionalizaciji UP Požege pripada panonskoj regiji i to slavonskom gromadnom gorju te svojim zapadnim dijelom zavali sjeverozapadne Hrvatske tako da je kao i reljef prostora Požeško-slavonske županije podijeljen na dva osnovna tipa: centralni dio su nizine uz rijeke Orljavu, Londžu, Pakru, a okolni dio su obronci, planine i gore. Geografski gledano, granice Županije protežu se Panonskim gorjem, i to na sjeveru s Papukom, na sjeveroistoku s Krndijom, na jugu s Dilj gorom, na jugozapadu s Požeškom gorom i na zapadu s Pšnjom. U taj se prostor sa svojim fizičkim i teritorijalnim karakteristikama uklapa i UP Požege, što ga čini prostorom velikog turističkog potencijala, a isto će biti dodatno obrađeno u jednom od narednih poglavlja.

2.4. Zaštita prirode

Uvjeti zaštite prirode utvrđeni u postupku Prethodne ocjene moraju biti ugrađeni u Strategiju razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine.

S obzirom na to da se u obuhvatu predmetnog SRUP-a nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene vrste te ugroženi i rijetki stanišni tipovi, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije je temeljem mišljenja Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, sukladno članku 48. stavku 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj: 80/13., 15/18. i 14/19.), u svrhu njihova očuvanja, propisao sljedeće uvjete zaštite prirode:

- sadržaje SRUP-a potrebno je planirati izvan područja rasprostranjenosti rijetkih i ugroženih stanišnih tipova,

- sadržaje uz vodotoke, osobito novu infrastrukturu, turističke i sportsko-rekreacijske sadržaje te postavljanje biciklističkih ili pješačkih staza, planirati na način da se vodotoci zajedno s obalnom vegetacijom očuvaju u prirodnom stanju, odnosno da se očuva autohtona

obalna vegetacija te da se ne zadire u korito vodotoka

- usporedno s planiranjem povećanja kapaciteta turističke ponude planirati i povećanje kapaciteta prateće komunalne infrastrukture, osobito sustava odvodnje otpadnih voda te kapaciteta i odgovarajućeg stupnja pročišćavanja planiranih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

2.5. Teritorijalni kontekst

UP Požega, kako je već ranije navedeno, čine grad Požega kao središte urbanog područja i pet okolnih JLS-ova. Područje nema državnih granica, ali graniči sa zapadnim i istočnim dijelom Požeško-slavonske županije (grad Pakrac na zapadu, grad Kutjevo i općina Čaglin na istoku), drugim županijama (Bjelovarsko-bilogorskom na sjeverozapadu, Virovitičko-podravskom na sjeveru te Brodsko-posavskom na jugu). Ostali JLS-ovi unutar Županije – Pakrac, Kutjevo i Čaglin – iako imaju određenu funkcionalnu povezanost s UP-om Požega i samim gradom Požegom, nisu postale njegovim dijelom jer nisu zadovoljili zadane kriterije iz Smjernica MRRFEU-a.

Na UP-u se ne ističu prometni koridori europskog i državnog značenja, što je i karakteristično za ovaj dio Hrvatske. Razlog tome jest da inače veoma povoljan geoprometni položaj sjeveroistočnog dijela Republike Hrvatske, smješten na spoju između dvije prostorno-zemljopisne cjeline (Panonske nizine i Dinarskog gorja), u čijem polumjeru se od 500 km nalazi nekoliko europskih regija (srednjoeuropska, alpska, karpatska i balkanska), nije adekvatno praćen postojećim prometnim sustavom. U izgradnju prometnica i drugih prometnih objekata nije se značajnije ulagalo i nije se u dovoljnoj mjeri pratilo europske trendove širenja i razvoja prometne mreže. U skladu s tim, prometna infrastruktura cijele Županije, pa tako i UP-a je u posljednje vrijeme generalno i sustavno zanemarivana, što se očituje u slabijoj razvijenosti i gustoći prometne infrastrukture unatoč povoljnom geoprometnom položaju. Prometni sustav jedan je od najvažnijih čimbenika razvoja prostora. Njegov razvoj podrazumijeva prioritetni skup aktivnosti koje se poduzimaju radi održavanja i podizanja prometno-infrastrukturne razine već izgrađenih prometnica te za izgradnju novih prometnica, a sve u funkciji gospodarske i demografske obnove ovog prostora, pritom ne zanemarujući sve aspekte zaštite okoliša.

Planiranje razvoja prometnog sustava na prostoru Požeško-slavonske županije provodilo se u skladu s važećom Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske (1997.), Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske (1999.) te Izmjenama i dopunama Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske (2013). Trenutno relevantni dokument je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske (2014. – 2030.)

Postojeća prometna infrastruktura UP-a nalazi se izvan trasa europskih prometnih koridora koji povezuju prostor centralne Europe s mediteranskom i jugoistočnom Europom. Dosad jedini

„planirani koridor brze ceste europskog karaktera pod oznakom E-661“- prema prijašnjoj Strategiji planiran je da prolazi zapadnim dijelom Županije u smjeru sjever-jug, odnosno povezujući Mađarsku i Bosnu i Hercegovinu preko područja gradova Virovitica-Daruvar-Pakrac-Lipik i Okučani. Novom Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske taj koridor je izostavljen i ne planira se kroz postojeću Strategiju. Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske (2014. – 2030.) jedini međunarodni paneuropski prometni koridori koji prolaze kroz Republiku Hrvatsku su Vb, Vc, V i Va te isti ne prolaze urbanim područjem grada Požege.

Ti su koridori sastavni dio TEN-T mreže:

- Vb (TEN-T Mediteranski koridori),
- Vc (TEN-T sveobuhvatna mreža),
- X (TEN-T osnovna mreža) i
- Xa (TEN-T sveobuhvatna mreža).

Najbliži međunarodni aerodrom jest Zračna luka Osijek udaljena 120 kilometara.

Međunarodnu suradnju Grad Požega ostvaruje kroz partnerske sporazume i bratimljenje gradova, u što su uključeni sljedeći gradovi: Eržebet Varoš (Sedmi okrug Budimpešte) i Baja u Mađarskoj, Yokneam u Izraelu, Uzhorod u Ukrajini te Čapljina i Kreševo u Bosni i Hercegovini. Trajanje je ovih sporazuma isteklo pa bi trebalo ići na obnavljanje starih ili ugovaranje novih. Županija je članica u međuregionalnim i regionalnim organizacijama: Hrvatska zajednica županija i Euroregionalna suradnja Dunav-Drava-Sava.

Međunarodna suradnja ostvaruje se također provedbom projekata u programima koji potiču gospodarski rast pograničnog područja podržavanjem stvaranja i proširenja dodatnih kapaciteta za razvoj proizvoda i usluga malih i srednjih poduzetnika (INTERREG) s:

1. Interreg V-A Program suradnje Mađarska – Hrvatska
2. Interreg IPA Hrvatska – Srbija
3. Interreg IPA Hrvatska – BiH – Crna Gora.

3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRUP-a

Tri su razine institucionalnog okvira izrade i provedbe SRUP-a – nositelj izrade, Koordinacijsko vijeće za urbano područje grada Požege (KV) i Partnersko vijeće za urbano područje grada Požege (PV). Grad Požega, sukladno Smjernicama, nositelj je izrade SRUP-a te Gradsko vijeće Grada Požege prema čl. 15., st. 5. ZRRRH-a donosi SRUP, nakon prethodno pribavljenih pozitivnih mišljenja KV-a, PV-a i predstavničkih tijela svih JLS-ova u sastavu UP-a. Drugim riječima, nacrt SRUP-a priprema Grad Požega i podnosi ga na mišljenje KV-u koje o tome odlučuje natpolovičnom većinom glasova svih članova te ga tada daje na razmatranje svim JLS-ovima na UP-u i PV-u. Nakon pribavljenih mišljenja konačni se nacrt SRUP-a upućuje na Gradsko vijeće Grada Požege koje ima zadnju riječ u njegovu donošenju. SRUP se potom objavljuje na internetskim stranicama Grada Požege.

Čitav je niz drugih radnji predviđen prije konačnog izglasavanja SRUP-a. Nakon uspostave UP-a sukladno čl. 14. ZRRRH-a uspostavlja se temeljni institucionalni okvir za izradu i provedbu SRUP-a, što uključuje sklapanje „Sporazuma o suradnji na izradi i provedbi SRUP-a“, uspostavu PV-a i uspostavu KV-a. Prema čl. 11. Zakona o pravu na pristup informacijama obavezno je provesti postupak savjetovanja s javnošću prije izglasavanja i izrade konačne verzije SRUP-a.

SRUP ima i svoje provedbene akte, a to su Akcijski plan, Komunikacijska strategija i Komunikacijski akcijski plan. Akcijski plan provedbeni je akt koji izrađuje Grad Požega kao središte UP-a i koji se povezuje s proračunom jer sadrži pregled glavnih mjera s pokazateljima rezultata, ključnim točkama ostvarenja, rokovima, nositeljima provedbe i procjenom fiskalnog učinka. Postupak izrade i donošenja Akcijskog plana isti je kao i u slučaju dokumenta SRUP-a. Nadalje, Komunikacijskom se strategijom određuju komunikacijski ciljevi te se definiraju ključne komunikacijske poruke, ciljne skupine i komunikacijski kanali, a unutar Komunikacijskog akcijskog plana definira se okvir za postizanje tih ciljeva. Postupak izrade i donošenja isti je kao i u slučaju Akcijskog plana i dokumenta SRUP-a.

Za izvještavanje o provedbi SRUP-a nadležan je Grad Požega koji je dužan jednom godišnje izvješće podnijeti MRRFEU. Prije podnošenja Izvješća MRRFEU-u, KV daje mišljenje na Izvješće. O svim važnim izvješćima i drugim informacijama Grad Požega dužan je o tome pravovremeno obavještavati javnost putem svojih internetskih stranica.

Na temelju pozitivno pribavljenog mišljenja MRRFEU o prijedlogu obuhvata UP-a i Odluke Gradskog vijeća Grada Požege o konstituiranju UP-a, 17. prosinca 2021. godine GV Grada Požege donijelo je „Odluku o pokretanju postupka izrade SRUP-a“. Dana 31. siječnja 2022. godine GV Požege pokrenulo je i postupak izrade provedbenih akata SRUP-a – Akcijskog plana, Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana.

3.1. Koordinacijsko vijeće za urbano područje grada Požege

Koordinacijsko vijeće za urbano područje grada Požege (KV) jest tijelo zaduženo za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune i praćenje provedbe SRUP-a koje daje mišljenje o svim ključnim koracima u postupku izrade i provedbe. Čine ga gradonačelnici i načelnici svih gradova i općina koje su u sastavu UP-a, odnosno njihovi zamjenici. Predsjednika KV-a biraju između sebe na prvoj sjednici, a odluke donose natpolovičnom većinom glasova svih članova. Upravo gradonačelnici i načelnici svih JLS-ova sklapaju i „Sporazum o suradnji na izradi i provedbi SRUP-a“.

Koordinacijsko vijeće za urbano područje grada Požege osnovano je s ciljem koordinacije izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provede Strategije razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine kroz sudjelovanje u svim fazama postupka izrade SRUP-a, utvrđivanje prioriteta razvoja urbanog područja te predlaganje strateških projekata važnih za razvoj urbanog područja, davanje mišljenja o svim ključnim koracima u postupku izrade i provedbe SRUP-a prije upućivanja dokumenata na predstavnička tijela JLS-ova.

Gradonačelnik Grada Požege dr.sc. Željko Glavić donio je 3. siječnja 2022. godine „Odluku o osnivanju i imenovanju Koordinacijskog vijeća za urbano područje grada Požege“ u koje su imenovani gradonačelnici i načelnici JLS-ova iz obuhvata urbanog područja grada Požege kao članovi te njihovi zamjenici (kod gradova) i imenovani privremeni zamjenici načelnika (kod općina) koji mogu sudjelovati u radu KV u slučaju spriječenosti imenovanih članova.

Koordinacijsko vijeće za urbano područje grada Požege konstituirano je na 1. sjednici održanoj 17. veljače 2022. godine na kojoj je između ostalog usvojen „Poslovnik o radu Koordinacijskog vijeća za urbano područje grada Požege“, izabran je predsjednik i zamjenik predsjednika Koordinacijskog vijeća te je dano pozitivno mišljenje na nacrt Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana SRUP-a te su iste na taj način upućeni na davanje mišljenja predstavničkim tijelima JLS-ova iz obuhvata urbanog područja grada Požege kao i Partnerskom vijeću za urbano područje grada Požege. Nakon usvajanja Poslovnika o radu, za predsjednika KV-a izabran je gradonačelnik Grada Požege dr. sc. Željko Glavić, a za njegova zamjenika načelnik Općine Brestovac gospodin Zdravko Mandić.

2. sjednica Koordinacijskog vijeća održana je 17. ožujka 2022. godine te su na toj sjednici članovi donijeli Odluku o davanju pozitivnog mišljenja na konačni nacrt Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana SRUP-a nakon pribavljenih pozitivnih mišljenja predstavničkih tijela JLS-ova u obuhvatu urbanog područja grada Požege i Partnerskog vijeća te ju na taj način uputilo istu na donošenje Gradskom vijeću Grada Požege.

3. sjednica Koordinacijskog vijeća održana je 30. siječnja 2023. godine te su na toj sjednici

članovima Koordinacijskog vijeća predstavljen Nacrt Strategije razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine od strane izrađivača dokumenta. Članovima je ostavljeno vrijeme za dostavu komentara na predmetni dokument.

4. sjednica Koordinacijskog vijeća održana je 14. veljače 2023. godine te je na istoj sjednici dano pozitivno mišljenje na nacrt Strategije razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrt Akcijskog plana.

5. sjednica Koordinacijskog vijeća održana je 21. rujna 2023. godine te je na istoj sjednici usvojena odluka o strateškim projektima urbanog područja grada Požege te dano pozitivno mišljenje na konačni nacrt Strategije razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine i konačni nacrt Akcijskog plana.

3.2. Partnersko vijeće za urbano područje grada Požege

Partnersko vijeće za urbano područje grada Požege (PV) osniva grad središte UP-a radi sudjelovanja u donošenju SRUP-a. Obaveza njegove uspostave definirana je člankom 28. ZRRRH-a, a osnivanje, djelokrug i način rada detaljno se uređuje „Uredbom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća“ (naročito članci 6. i 7., Narodne novine, broj: 103/15.). Partnersko vijeće osnovano je kao savjetodavno tijelo, s ciljem utvrđivanja zajedničkih prioriteta na razini urbanog područja, predlaganja strateških projekata za razvoj urbanog područja te njihove provedbe i praćenja kao i obavljanja drugih poslova u skladu s „Uredbom“.

PV ima savjetodavnu ulogu i ona je kontinuirana za vrijeme cijele izrade strateškog dokumenta. Članove PV-a imenuje gradonačelnik grada središta UP-a, u ovom slučaju Grada Požege. U radu PV-a sudjeluju predstavnici triju sektora: društva, gospodarstva i urbanog okruženja. Prema podjeli na te sektore strukturirana je i Analiza stanja, radi boljeg i preglednijeg prepoznavanja razvojnih potreba i razvojnih potencijala. Ni jedan od navedenih sektora ne smije biti natpolovično zastupljen u PV-u, što znači da se vodi računa o ravnomjernoj zastupljenosti svih dionika po sektorima. Članovi PV-a predstavnici su:

- svih JLS-ova na UP-u
- županije i regionalnog koordinatora
- javnih tijela čije je sudjelovanje značajno za razvoj UP-a
- odgojno-obrazovnih ustanova
- komunalnih poduzeća
- organizacija civilnog društva
- gospodarskih i socijalnih partnera (komore i poslovna udruženja)

Procesu osnivanja i imenovanja članova Partnerskog vijeća prethodio je „Javni poziv za

predlaganje kandidata za članove Partnerskog vijeća urbanog područja grada Požege zbog sudjelovanja u donošenju Strategije razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine koji je 3. siječnja 2022. godine objavio gradonačelnik Grada Požege dr.sc. Željko Glavić, a u kojemu su navedene sve pojedinosti o nominiranju potencijalnih članova i ulozi PV-a u cjelokupnom procesu izrade SRUP-a. Temeljem navedenog „Javnog poziva“ svi zainteresirani za sudjelovanje u radu Partnerskog vijeća mogli su predložiti svoju kandidaturu. Po zaključenju „Javnog poziva“ gradonačelnik Požege, dr. sc. Željko Glavić donio je 24. veljače 2022. godine „Odluku o osnivanju i imenovanju Partnerskog vijeća za urbano područje grada Požege“ u koje su imenovani predstavnici JLS-ova iz obuhvata urbanog područja grada Požege, predstavnici županije i regionalnog koordinatora, predstavnici drugih javnih tijela čije je sudjelovanje značajno za razvoj urbanog područja, predstavnici visokoškolskih ustanova, pružatelja obrazovnih ustanova i usluga osposobljavanja te istraživačkih centara, predstavnici gospodarskih i socijalnih partnera, uključujući organizacije gospodarskih i socijalnih partnera te predstavnike gospodarskih i obrtničkih komora ili poslovnih udruženja iz urbanog područja te naposljetku predstavnici organizacija civilnog društva, uzimajući u obzir geografsku i tematsku pokrivenost, sposobnost upravljanja, stručnost i inovativne pristupe. U radu Partnerskog vijeća sudjeluju 34 imenovana člana te njihovi imenovani zamjenici.

Partnersko vijeće konstituirano je na 1. sjednici održanoj 9. ožujka 2022. godine na kojoj je između ostalog usvojen Poslovnik o radu Partnerskog vijeća za urbano područje grada Požege, izabrana je predsjednica i zamjenica Partnerskog vijeća te je dano pozitivno mišljenje na nacrt Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana SRUP-a. Za predsjednicu je izabrana Andreja Menđel, pročelnica Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i gospodarenje Grada Požege, a za njezinu zamjenicu Marija Mitrović iz Grada Pleternice.

2. sjednica Partnerskog vijeća održana je 24. lipnja 2022. godine te su na toj sjednici članovi upoznati sa ITU mehanizmom, predstavljen je hodogram aktivnosti rada, te su definirane tri radne skupine Partnerskog vijeća koje će sudjelovati na predstojećim radionicama na kojima će se izrađivati analiza stanja te SWOT analiza za urbano područje. Članovi Partnerskog vijeća podijeljeni su u tri ranije spomenute radne skupine: 1. Društvo, 2. Gospodarstvo i 3. Urbano okruženje.

Prva participativna radionica radnih skupina Partnerskog vijeća održana je 30. lipnja 2022. godine s ciljem izrade SWOT analize za potrebe analitičkog dijela SRUP-a. Nakon uvodne prezentacije predstavnika tvrtke BDC o strateškom planiranju te SWOT analizi kao njenom sastavnom dijelu svaka radna skupina je u kontekstu svog područja izrađivala SWOT analizu. Po završetku rada izabrani predstavnici svake radne skupine prezentirao je izrađenu analizu svim okupljenima. Nakon završetka prezentacija izrađena je zajednička SWOT analiza koja je objedinila analize svih radnih skupina te sinteza cjelokupne radionice. Članovima Partnerskog vijeća ostavljena je mogućnost naknadne nadopune SWOT analize.

Slika 2.: Prva participativna radionica radnih skupina Partnerskog vijeća 30. lipnja 2022.

Druga participativna radionica radnih skupina Partnerskog vijeća održana je 14. srpnja 2022. godine s ciljem izrade vizije, ciljeva, prioriteta, mjera i prikupljanja projektnih prijedloga za potrebe izrade SRUP-a. Radionicu su vodili i moderirali predstavnici tvrtke BDC koji su angažirani kao izrađivači SRUP-a. Nakon uvodne prezentacije predstavnika tvrtke BDC o viziji, ciljevima, prioritetima, mjerama kao sastavnom dijelu strateškog planiranja svaka je radna skupina u kontekstu svog područja predlagala viziju, ciljeve, prioritete i mjere za izradu SRUP-a. Po završetku rada izabrani predstavnik svake radne skupine prezentirao je rezultate rada svim okupljenima. Nakon završetka prezentacija objedinili su se rezultati rada svih radnih skupina te je izvršena sinteza cjelokupne radionice. Članovima Partnerskog vijeća ostavljena je mogućnost naknadne nadopune predložene vizije, ciljeva, prioriteta i mjera kao i dostavu projektnih prijedloga.

Slika 3.: Druga participativna radionica radnih skupina Partnerskog vijeća 14. srpnja 2022.

Članovi Partnerskog vijeća nadalje su sudjelovali u pripremi SRUP-a kroz predlaganje projektnih prijedloga koji će se uvrstiti u SRUP. Projektni prijedlozi predlagani su putem elektroničke pošte te su nakon njihova zaprimanja uslijedili pojedinačni sastanci sa svim predlagateljima u svrhu što kvalitetnije pripreme istih te njihova uvrštavanja u SRUP i Akcijski plan SRUP-a.

3. sjednica Partnerskog vijeća održana je 24. siječnja 2023. godine te je na toj sjednici članovima PV prezentiran nacrt Strategije razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine. Nakon sjednice ostavljena im je mogućnost davanja komentara na nacrt SRUP-a te Analize stanja.

4. sjednica Partnerskog vijeća održana je 20. veljače 2023. godine te je na istoj sjednici dano pozitivno mišljenje na nacrt Strategije razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrt Akcijskog plana.

5. sjednica Partnerskog vijeća održana je 28. rujna 2023. godine te je na istoj sjednici dano pozitivno mišljenje na konačni nacrt Strategije razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine i konačni nacrt Akcijskog plana.

Članovi PV-a UP-a Požege i njihovi zamjenici u radnim skupinama jesu:

a) Društvo

Grad Požega	Maja Petrović	Matea Čeliković
OŽB Požega	Jasenska Vulić	Ivan Peharda
Predstavnik osnovnih škola	Julijana Madaj	Vlatka Medunić
Predstavnik srednjih škola	Zoran Galić	Vesna Vlašić
Predstavnik veleučilišta	Borislav Miličević	Berislav Andrić
Požeški sportski savez	Nino Abramović	Željko Mitrović
Big Band Požega	Damjan Pirović	Ivana Sessa Štancl
Udruga MI	Kristina Peić	Mirela Hegediš
Udruga Mali princ	Danijela Franjetić Medilović	Klaudija Brblić-Posedi
Humanum	Ivana Barišić Šag	Iva Grgić

Udruga slijepih Grada Požege i PSŽ	Goran Grgić	Ivana Štefanac
------------------------------------	-------------	----------------

Tablica 2.: Članovi PV-a iz sektora društva UP-a Požega

b) Gospodarstvo

Color Emajl d.o.o.	Goran Štalo	Mateja Štalo
Magma d.o.o.	Zdenko Prskalo	Vanja Banović
Spin Valis d.d.	Zdravko Jelčić	Marko Žmire
Hrvatska gospodarska komora	Marko Dumančić	Božidar Čavar
Obrtnička komora PSŽ	Anto Bilobrk	Zvonko Martinović
Udruženje obrtnika Požega	Željko Pojer	Tomislava Nikšić
Luks Commerce d.o.o.	Igor Marač	Valentina Štalo
LO-RA Požega	Ida Dumančić	Dario Colle
PLINK	Barbara Rudež	Monika Ergović
Park prirode Papuk	Sanja Galović	Ivan Loner
Turistička zajednica PSŽ	Maja Jakobović	Ivona Odvorčić Kahanek
Regionalni koordinator razvoja PSŽ	Senka Horvat	Anton Devčić

Tablica 3.: Članovi PV-a iz sektora gospodarstva UP-a Požega

c) Urbano okruženje

Grad Požega	Andreja Mendel	Jelena Vidović
Grad Pleternica	Marija Mitrović	Jasna Hofman
Općina Velika	Valentin Raguž	Alen Solić
Općina Kaptol	Josip Soudek	Mile Pavičić

Općina Brestovac	Ivan Radošić	Krešimir Klarić
Općina Jakšić	Boško Obradović	Dario Pažin
Požeško-slavonska županija	Jelena Ferdebar Hak	Sunčica Bajić
Komunalac Požega d.o.o.	Domagoj Lovrić	Jasna Relić
Tekija d.o.o.	Mile Beslić	Krešimir Prpić
Županijska uprava za ceste PSŽ	Ivona Matačić	Žana Ašprijan
Hrvatske vode	Miroslav Taborski	Dimitrije Stojković

Tablica 4.: Članovi PV-a iz sektora urbanoga okruženja UP-a Požega

Prema strukturi članova, sedam je predstavnika svih JLS-ova koji čine UP; dva predstavnika Županije (Požeško-slavonska županija) i regionalnog koordinatora (Panora); devet predstavnika ostalih javnih tijela čije je sudjelovanje značajno za razvoj UP-a, računajući i komunalna poduzeća (LO-RA Požega, Komunalac Požega d.o.o., Tekija d.o.o., PLINK, Županijska uprava za ceste PSŽ, Park prirode Papuk, Turistička zajednica PSŽ, Hrvatske vode, OŽB Požega); četiri predstavnika odgojno-obrazovnih ustanova (osnovne škole, srednje škole, veleučilišta, Požeški sportski savez); šest predstavnika gospodarskih i socijalnih partnera (Color Emajl d.o.o., Magma d.o.o., Spin Valis d.d., Hrvatska gospodarska komora, Obrtnička komora PSŽ, Udruženje obrtnika Požega, Luks Commerce d.o.o.); pet predstavnika organizacija civilnog društva (Big Band Požega, Udruga MI, Udruga Mali princ, Humanum, Udruga slijepih Grada Požege i PSŽ). Sastav članova PV-a jednom se mijenjao u odnosu na prvotni sastav konstituiran 9. ožujka 2022. godine – 6. srpnja 2022. godine gradonačelnik Grada Požege, na zahtjev imenovanih članova PV, donio je „Odluku o razrješenju i imenovanju članova Partnerskog vijeća za urbano područje Grada Požege“ u dvije točke kojom se razriješio dotadašnji predstavnik iz reda gospodarskih i socijalnih partnera te predstavnik iz reda organizacija civilnog društva, te su se imenovali i novi članovi, čime je PV u punom sastavu nastavilo sa svojim radom.

Provedba projekata, nakon što se ostvare raspoloživa sredstva iz ITU mehanizma, u nadležnosti je njihovih nositelja definiranih u Akcijskom planu i za to pripadajućim poglavljima u SRUP-u. Ti su nositelji gradovi i općine u sastavu UP-a Požega, u suradnji s komunalnim i trgovačkim društvima, razvojnim agencijama, udrugama civilnog društva, turističkim, kulturnim, sportskim, zdravstvenim i odgojno-obrazovnim institucijama te ostalim partnerima iz javnog, privatnog i civilnog sektora.

4. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA

Vizija predstavlja vodič za definiranje strateškog okvira. Ona je izjava koja predočava ono čemu se treba stremiti, odnosno koja ukratko prikazuje sliku željenog stanja kada se ostvare ciljevi i prioriteta. To znači da je ona i vodič za definiranje posebnih ciljeva i ključnih područja intervencija u okviru upravnih područja javnih politika, odnosno stanja koje se želi postići u srednjoročnom razdoblju. Kratka je i razumljiva, okrenuta je budućnosti, ne daje konkretne upute, ali je može dijeliti više organizacija i sektora, objedinjuje različite težnje, a kreira se na sastancima radnih skupina Partnerskog vijeća gdje različiti dionici iz sektora društva, gospodarstva i urbanog okruženja zajedno sudjeluju u izradi glavnog zajedničkog elementa u strateškom okviru. Kako slika željene budućnosti u velikoj mjeri proizlazi iz SWOT analize u kojoj se prepoznaju razvojne potrebe i potencijali, nužno je koristiti i zaključke izrađenog SWOT-a i ukupne analize stanja.

Vizija UP-a Požega jest:

Urbano područje grada Požege – područje održivog razvoja, čistog i sigurnog okoliša, dobro povezano, u kojemu se uz pomoć pametnih tehnologija i inovativnih načina upravljanja gospodarstvo ostvaruje visoka kvaliteta života svih stanovnika.

Ova je vizija predstavljena na srednji rok, odnosno u vremenskom razdoblju za koje se i izrađuje SRUP (od 2021. do 2027. godine). Prilikom njezine izrade vodilo se računa o tome da je usklađena s vizijom i razvojnim smjerovima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (NRS 2030) i drugim strateškim dokumentima višega reda na nacionalnoj razini i razini EU. U toj su viziji izražena ključna intervensijska područja javnih politika i pripadajući cilj kohezijske politike EU kojemu pripada ITU mehanizam – Europa bliža građanima.

Konkretno, to znači da ova srednjoročna vizija razvoja UP-a Požega obuhvaća razvojne potrebe i potencijale unutar svih triju sektora – društva, gospodarstva i urbanog okruženja, a naglašava svaki razvojni smjer artikuliran u NRS 2030 – održivo gospodarstvo i društvo, jačanje otpornosti na krize, zelena i digitalna tranzicija te ravnomjeran regionalni razvoj. Održivo gospodarstvo i društvo tako je uključeno u naglašavanje održivog razvoja, čistog okoliša i dobre povezanosti. Sve navedeno u čemu se spajaju elementi životne i radne svakodnevice u konačnici doprinose povećanju kvalitete života. Također, jačanje otpornosti na krize sadržano je u naglašavanju prilagodljivosti izazovima suvremenog doba, što uključuje inovativne načine upravljanja, korištenje pametnih tehnologija i stvaranje sigurnog okoliša. Kroz cijelu viziju prožima se i razvojni smjer zelene i digitalne tranzicije, a ravnomjerni regionalni razvoj utkan je u samu ideju urbanih područja. Svi ti razvojni smjerovi definirani su i objašnjeni u strateškim dokumentima na razini Europske unije (npr. Europski zeleni plan, Urbana Agenda, Povelja iz Leipziga i drugi).

5. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA

Razvoj UP-a Požega u danom programsko-financijskom razdoblju temeljit će se na prepoznatim potrebama i potencijalima koji proizlaze iz Analize stanja i pripadajuće SWOT analize (Prilog 1. SRUP-a) gdje se pregledno i detaljno iskazuje zatečeno stanje na području društva, gospodarstva i urbanog okruženja te iz čega se mogu detektirati prednosti i nedostaci, prilike i prijetnje. Prepoznavanje razvojnih potreba i razvojnih potencijala preduvjet je za definiranje strateškog okvira, prioriteta javnih politika, odnosno posebnih ciljeva, pripadajućih mjera i projekata zadanih u svom institucionalnom, financijskom i vremenskom okviru. Već je srednjoročnom vizijom naglašeno da su smjerovi i područja na koje se treba fokusirati sadržani u pitanjima održivog razvoja, inovativnog gospodarenja, zelene tranzicije i prilagodbe izazovima 21. stoljeća te tehnologijama IV. industrijske revolucije. Nadalje će u prepoznatim razvojnim potrebama i razvojnim potencijalima biti konkretizirani temelji za definiranje strateškog okvira kao okosnice ovog dokumenta.

Razvojne potrebe i potencijali analizirali su se i prepoznavali na općoj razini te po pojedinačnim područjima – društvo, gospodarstvo i urbano okruženje, onako kako je i strukturirana sama Analiza stanja te provedena SWOT analiza:

- Društvo se odnosi na sferu demografije, društvene i zdravstvene infrastrukture, odgojno-obrazovnih institucija, znanosti, kulture, sporta te ustanova koje pružaju socijalnu skrb i dio su potporne socijalne mreže.
- Gospodarstvo čini sferu općih gospodarskih kretanja, tržišta rada, poslovnog okruženja i potpornih poslovnih institucija, turizma i drugih uslužnih djelatnosti.
- Urbano okruženje odnosi se na okoliš, komunalnu infrastrukturu, promet i druge oblike povezanosti.

Sva tri sektora međusobno su povezana, razdvojena su samo na metodološkoj razini, pa treba voditi računa da svaka prepoznata potreba i potencijal, a onda i svaki element strateškog okvira čine s ostalima kontinuitet i integriranu cjelinu. Štoviše, ideja ITU mehanizma prvenstveno je sektorska i teritorijalna integracija, odnosno mogućnost višesektorskog rješavanja problema i pronalaženja shodnih razvojnih ideja.

Budući da je ovo poglavlje o prepoznavanju razvojnih potreba i razvojnih potencijala podijeljeno na način kao i Analiza stanja i pripadajuća SWOT analiza, potrebno je obratiti pažnju na detaljno iznesene podatke po područjima u tim dokumentima priloga SRUP-a.

Ukratko, iz opće SWOT analize može se zaključiti da se najveće snage UP-a Požega nalaze u prirodnim bogatstvima i očuvanom okolišu, s čime je povezan i dio tradicije u nekim gospodarskim djelatnostima, a što daje i dodatne prilike za razvoj posebnih grana turizma i održivo korištenje prirodnih i kulturno-povijesnih blagodati, pri čemu veliku pomoć može imati i razvoj „pametnih tehnologija“ koje su još nedovoljno korištene, odnosno implementirane u sve sfere života i rada na UP-u. To je ukratko artikulirano i u srednjoročnoj razvojnoj viziji. S

druge strane, u demografskim trendovima, nedostatnoj infrastrukturi (prometnoj, komunalnoj i društvenoj) i nedovoljnoj svijesti o ekologiji, ruralnom razvoju i „pametnim tehnologijama“ kriju se glavne slabosti, koje su dodatno ojačane prijetnjama u vidu pada konkurentnosti domaćih gospodarskih subjekata, pravno-regulatornoj nesigurnosti, mogućnostima da dođe do zagađenja okoliša ili da prirodne nepogode, kojih je bilo dosta na ovom području, uspore ili u potpunosti blokiraju razvoj gradova i općina na UP-u Požega. Ideja je da posebni ciljevi SRUP-a i pripadajuće mjere daju odgovor na razvojne potrebe područja koristeći postojeće razvojne potencijale.

U nastavku slijedi popis i opis razvojnih potreba i razvojnih potencijala po trima područjima – društvu, gospodarstvu i urbanom okruženju

5.1. Društvo – razvojne potrebe i potencijali

Razvojne potrebe i razvojni potencijali u području društva uključuju sve one čimbenike koji se odražavaju u demografskim pokazateljima, društvenoj, zdravstvenoj, kulturnoj, odgojnoj i obrazovnoj infrastrukturi te potpornim institucijama socijalne skrbi, stanovanja, sporta i drugom. Navedene razvojne potrebe i potencijali prikazani su sljedećom tablicom koju prati tekstualno objašnjenje.

Razvojne potrebe	Razvojni potencijali
Jačanje stručnog i profesionalnog kadra	Iskusni i motivirani kadar
Širenje kapaciteta za rad (prostornih, financijskih, kadrovskih)	Bogata tradicija u različitim oblicima djelatnosti
Više volonterskog rada	Dostupnost nacionalnih programa i programa EU
Zadržavanje radne snage (naročito kvalificirane) na UP-u	Postojeće prakse korištenja različitih oblika pomoći i s tim povezane aktivne organizacije civilnog društva
Iskorištavanje sredstava iz EU fondova i nacionalnih izvora	Otvorenost svih dionika prema inovativnim rješenjima postojećih problema (naročito u području zelene tranzicije i digitalne transformacije)
Višesektorsko povezivanje i integracija	Kontinuirano jačanje obrazovnih institucija, računajući i cjeloživotno obrazovanje
Povećanje dostupnosti javnih socijalnih usluga, s naglaskom na posebnu skrb za stariju populaciju i prateću zdravstvenu uslugu	Transformacije obrazovnih institucija kakobi odgovarale potrebama i izazovima šireg područja i u drugim sferama (npr. transformacija Veleučilišta u Požegi u Fakultet turizma i ruralnog razvoja)
Veća briga (institucionalna i izvaninstitucionalna) za djecu s poteškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom	Svijest o međupovezanosti društvenih djelatnosti sa stanjem u gospodarstvu i urbanom okruženju

Povećanje sadržaja u sportu i kulturi	
Olakšavanje dnevnih migracija učenika i studenata	
Povećanje sadržaja za mladu populaciju, naročito učenike i studente i za provođenje slobodnog vremena izvan posla i obrazovanja	

Tablica 5.: Razvojne potrebe i razvojni potencijali u sektoru društva UP-a Požega

Sukladno provedenoj Analizi stanja i SWOT analizi, razvojne potrebe i potencijali u području društva najviše se odnose na veliko povjerenje u postojeće ljudske potencijale s iskustvom, motiviranošću za rad i bogatom tradicijom u različitim oblicima djelatnosti, ali u isto vrijeme i svijest o nedostatku stručnog i profesionalnog kadra, nedostatnom volonterskom radu, nedovoljnim financijskim sredstvima, pa prema tome i kapacitetima i mogućnostima za daljnje poboljšanje i razvoj. Loši demografski trendovi u vidu starenja stanovništva tu također igraju veliku ulogu, a uz to postoji i strah od prelijevanja svjetskih i nacionalnih kriza na lokalnu razinu. Drugim riječima, postoji svijest o utjecaju cjeline problema na UP-u Požega, ali isto tako i svijest o prilikama koje pruža ta inkorporiranost u nacionalne, europske i svjetske tokove (EU fondovi, projekti na razini EU i šire, suradnja s drugim institucijama na nacionalnoj i međunarodnoj razini i drugo). Naglašena je i potreba za povezivanjem s drugim sektorima, pa se i tu ističe važnost posebnih oblika turizma koji spajaju kulturu, rekreaciju, očuvanje okoliša, posebnosti kraja i neke druge oblike gospodarske djelatnosti poput npr. poljoprivredne. K tome, Veleučilište u Požegi transformiralo se 1. listopada 2022. godine u Fakultet turizma i ruralnog razvoja jer je prepoznalo razvojne potrebe i potencijale ovoga kraja.

Prirodni pad stanovništva, starenje stanovništva, iseljavanje u druge krajeve Hrvatske i u inozemstvo, pad broja učenika i studenata i slično su negativne strane koje ujedno podrazumijevaju i izazove jer usmjeravaju javne politike prema jačanju ljudskih resursa, zadržavanju radne snage i stručnog/profesionalnog kadra, demografskim i pronatalitetnim politikama, osnaživanju socijalne infrastrukture i pomoći starijim osobama i tako dalje. U tom smislu, potrebe na razini društva ogledaju se u stvaranju stabilne mreže javnih socijalnih usluga i sprječavanju socijalne isključenosti koja je uvijek opasnost tamo gdje zaostaje gospodarski razvoj, a trend starenja i iseljavanja biva ubrzan.

Prema tome, potrebno je osnažiti društvenu i zdravstvenu infrastrukturu, povećati dostupnost javnih socijalnih usluga i pratećih životnih sadržaja u sportu i kulturi te nastaviti razvoj mreže odgojno-obrazovnih ustanova. Time se pokrivaju sve ugrožene ciljane populacije – stariji i

nemoćni, čiji je broj povećan uslijed demografskog pada i starenja stanovništva, osiromašena sredovječna populacija te djeca i mladi (od vrtića do visokog obrazovanja). Starijoj populaciji nerijetko je znatno otežan pristup zdravstvenim i socijalnim uslugama, naročito ako žive u naseljima udaljenima od mjesta gdje se nalaze potrebne socijalne i zdravstvene ustanove ili ako

su sami fizički onemogućeni u vlastitoj mobilnosti. Radno aktivna populacija ima mjesečna primanja ispod nacionalnog prosjeka, a i nezaposlenost pada sporije u odnosu na taj prosjek te ju karakterizira visoka razina dnevnih migracija). Također, sadržaji izvan radnog vremena relativno su oskudni s obzirom na postojeće mogućnosti. Još je manje sadržaja za mlađu populaciju i djecu te isto tako problem mobilnosti i povezanosti s obzirom na smještenost odgojnih i obrazovnih ustanova (mnogo dnevnih migracija učenika i studenata). Kod svih se ovih problema može vidjeti i međusektorska povezanost – socijalni, radni i egzistencijalni problemi neodvojivi su od ukupnog gospodarskog razvoja, kao i od opće povezanosti područja. Drugim riječima, društvena, zdravstvena i obrazovna infrastruktura isprepletena je i neodvojiva od one gospodarske, komunalne i prometne.

Kako bi se pristupilo rješavanju tih problema, potrebno je poticati i deinstitucionalizaciju socijalnih usluga, više iskoristavati kapacitete postojeće društvene, zdravstvene i obrazovne infrastrukture te dograđivati te kapacitete tamo gdje je potrebno. To je moguće osloncem na postojeće ljudske resurse, njihovo iskustvo i motiviranost za rad. Nadalje, povećanje spomenutih kapaciteta podrazumijeva i razvoj sadržaja u svim segmentima, što otvara prostor za daljnju međusektorsku suradnju, naročito na području kulture, turizma i sporta. Nedostatak ljudi uzrokovan negativnim demografskim trendovima i migracijama može se nadomjestiti pojačanim uključivanjem u aktivnosti onih koji su ostali, pogotovo ako je riječ o radno aktivnoj populaciji, pri čemu posebnu pažnju treba posvetiti svim mjerama zadržavanja ljudi na UP-u Požega. Taj proces kreće od mlade populacije prema starijoj – održavanje i jačanje kapaciteta postojećih odgojno-obrazovnih ustanova, uz uključivanje postojeće društvene infrastrukture, te drugih oblika jačanja faktora zadržavanja ljudi osiguravanjem dodatnih kulturnih i društvenih sadržaja, preduvjet je da bi radno aktivna populacija mogla funkcionirati na svom radnom mjestu i slobodnom vremenu, a konačno da bi i starija i nemoćnija populacija bila osigurana jako mrežom javnih socijalnih usluga. Spomenuta deinstitucionalizacija socijalnih usluga (uslijed nedostatnih ljudskih resursa u zdravstvu i institucionalnim uslugama socijalne skrbi) tu je da nadomjesti loše društvene trendove, ali i da uključi u poslove skrbi i pomoći mladu i radno aktivnu populaciju. Tu je već prepoznata velika pomoć nacionalnih programa i programa EU koji u više faza kontinuirano potiču takve oblike zapošljavanja i pružanja socijalnih usluga (osiguravanje pomoćnika u nastavi i program ZAŽELI). Osim toga, ne treba zanemariti ni djelatnosti udruga civilnog društva koje su posebno posvećene pomoći najpotrebitijima. Udruge, poput Udruge Mali princ, Udruge slijepih Grada Požega i Požeško-slavonske županije te Udruge gluhih i nagluhih Požega, naročito angažirane u svom radu prema populacijama ovdje adresiranima kao ugroženima – od djece s poteškoćama u razvoju, osobama s invaliditetom do

starijih i nemoćnih osoba. I brojne su druge organizacije civilnog društva aktivne u popunjavanju praznog prostora nastalog uslijed nedostatka dovoljno jake javne institucionalne potpore.

Zaključno, razvojni potencijali na području društva odnose se na iskusne, motivirane i kapacitetima poduprte ljudske resurse (makar nedostatne), upoznatost i već postojeće prakse korištenja raznih oblika pomoći te na otvorenost prema inovativnim rješenjima na tom području. Jaka obrazovna infrastruktura ne znači samo veće šanse za zadržavanje mlade populacije na UP-u, nego i kontinuiranu izobrazbu stanovništva u poslovima koji podrazumijevaju visoku razinu znanja, vještina i inovativnosti. To znači i prilagođavanje suvremenim potrebama te spajanju više djelatnosti koje mogu pridonijeti ideji integriranog razvoja. U tom smislu, logičan je nastavak toga i osnivanje te daljnji razvoj obrazovnog sustava na svim razinama jer je cjeloživotno obrazovanje prioritet u svakom razdoblju. Dodatno, treba uzeti u obzir da spomenuti kapaciteti i aktiviranost ljudskih resursa mnogo ovise o ukupnom stanju gospodarstva na UP-u te stanju primarne i vezne infrastrukture, zbog čega ovdje međusektorska suradnja i zajednička rješenja nisu samo poželjna opcija, nego i nužnost. U prepoznavanju srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala u sektoru gospodarstva i urbanog okruženja kriju se i mnogi odgovori na rješavanje problema u sektoru društva.

5.2. Gospodarstvo – razvojne potrebe i potencijali

Razvojne potrebe i potencijali u gospodarstvu odnose se na sve čimbenike povezane s općim gospodarskim kretanjima kako na UP-u i Županiji, tako i u nacionalnom kontekstu, s posebnim djelatnostima u kojima postoji kontinuitet i tradicija na ovom području, s turizmom i kulturom u svrhu turizma te institucijama poslovne potpore koje služe održavanju već postojećih subjekata i lakšem razvoju novih. Navedene razvojne potrebe i potencijali prikazani sljedećom tablicom koju prati tekstualno objašnjenje.

Razvojne potrebe	Razvojni potencijali
Zelena tranzicija kroz pojačano korištenje obnovljivih izvora energije, energetske obnovu i promicanje kružnog gospodarstva (cirkularne ekonomije)	Tradicija i kontinuitet u već postojećim uspješnim djelatnostima (posebno prerađivačka i prehrambena industrija), naročito onima koje obavljaju veliki gospodarski subjekti (Spin Valis d.d., Zvečevo d.d., Plamen d.o.o.)
Digitalna transformacija kroz pojačano korištenje pametnih tehnologija (tehnologije IV. industrijske revolucije)	Motiviranost gospodarskih aktera za zeleno, pametno i održivo upravljanje te pripadajuće transformacijske prakse u tom smjeru
Održivo upravljanje postojećim resursima	Jaka poslovna potporna infrastruktura
Iskorištavanje prednosti koje proizlaze iz prirodnog krajobraza („zlatna dolina“, Park prirode Papuk)	Prirodni i kulturno-povijesni kontekst pogodan za razvijanje posebnih oblika turizma (aktivni turizam, ruralni turizam cikloturizam, gastroturizam, enoturizam i slično.)

Iskorištavanje turističkog potencijala područja (kontinentalni i ruralni turizam te posebni oblici turizma koji integriraju više djelatnosti)	„Zlatna dolina“ pogodna za različite oblike gospodarskih djelatnosti i njihovu integraciju, uz održivo korištenje prirodnih resursa i tradicijskih praksa stanovnika područja
Jačanje konkurentnosti gospodarstva, naročito uslijed izloženosti međunarodnim tržištima	Očuvana priroda koja može biti ekološki primjer dobrih gospodarskih i upravljačkih praksi
Integracija više različitih djelatnosti i višesektorske gospodarske aktivnosti i projekti	Kvalificirani i obrazovani stručnjaci povezani djelatnostima koje imaju posebni razvojni potencijal – transformacija Veleučilišta u Požegi u Fakultet turizma i ruralnog razvoja kao primjer prakse u tom smjeru
Jačanje kapaciteta poslovnih potpornih institucija	
Pronalaženje odgovora na gospodarsku stagnaciju i usporeni razvoj područja	
Rješavanje problema povećane nezaposlenosti mladih i žena	
Zaustavljanje odljeva radne snage	
Veći angažman stručnjaka za zeleno, pametno i inovativno upravljanje	
Prilagodba obrazovnog sustava potrebama gospodarstva	
Aktivacija i prenamjena zapuštenih i neiskorištenih područja	

Tablica 6.: Razvojne potrebe i razvojni potencijali u sektoru gospodarstva UP-a Požega

Sukladno Analizi stanja i pratećoj SWOT analizi, može se primijetiti da se kao najjača strana izdvaja tradicija i kontinuitet u već postojećim uspješnim djelatnostima koje obavljaju najveći gospodarski subjekti na UP-u (Spin Valis d.d., Zvečevo d.d., Plamen d.o.o.), a što je moguće nadograditi „zelenim“ i „pametnim“ aspektom modernizacije i razvoja gospodarstva. Usto, relativno je zadovoljavajuća i razina postojanja poduzetničke i uopće gospodarske potporne infrastrukture. Iz svega toga se tako naziru potencijali u vidu posebnih oblika turizma kao prilike koje valja razvijati te koje mogu dodatno pojačati i ideju „zelene tranzicije“, a u konačnici i ojačati konkurentnost gospodarstva UP-a Požega koje je izloženo međunarodnim

tržištima, što u isto vrijeme predstavlja i priliku i prijetnju. Posebni se oblici turizma odnose na iskorištavanje kulturne, povijesne i prirodne baštine u turističke svrhe te određenih posebnosti poput gastronomije i enologije, kao i uključivanja poljoprivrede u razvoj turizma. To znači da se otvaraju prilike poput razvoja „pametne tehnologije“ i inovativnih načina upravljanja gospodarstvom, što uključuje ideju cirkularne ekonomije – ideje da se nusprodukti proizvodnog procesa ponovno vrate u gospodarski optjecaj, odnosno da se iskoristi sve što se može iskoristiti, a tako onda i smanjuje onečišćenje, rasipanje resursa i stvaranje drugih potencijalnih ekoloških opasnosti. Negativne strane ne razlikuju se mnogo u odnosu na ostale sektore – nedostatak radne snage, naročito kvalificirane, odnosno profesionalnog i stručnog kadra dio je širih negativnih trendova. Nadalje, problemi drugih sektora, naročito međusobne povezanosti, ogleda se i u području gospodarstva, zbog čega do izražaja dolazi nedostatak međusektorske

suradnje, još uvijek nedostadni kapaciteti u potpornim institucijama, problem prometne i druge povezanosti (ne samo na UP-u, nego i u nacionalnom, pa i u međunarodnom kontekstu) te, posljedično, gospodarska stagnacija. Stagnacija se zasad ogleda u nedovoljno i ispodprosječno brzom razvoju područja, a prateći trend dodatno ne ide na ruku – odljev radne snage se nastavlja, druga su tržišta konkurentnija, tvrtke se nerijetko zatvaraju, a na sve to još dolazi gomila propisa, administrativna i pravna nesigurnost.

Ukupni BDP i BDP po glavi stanovnika na prostoru Požeško-slavonske županije ne prati dovoljno brzo nacionalni razvoj, a kamoli razvoj EU. Tako UP Požega kao dio Požeško-slavonske županije pripada u slabije razvijene krajeve, a to se naročito odnosi na one dijelove koji nisu Grad Požega. Uzimajući u obzir tu činjenicu, UP Požega mora se promatrati kao kraj kojemu je potrebno pomoći u uvjetima razvoja. U sektoru gospodarstva se krije najveći dio odgovora jer bez ubrzavanja razvoja gospodarstva nema ni ostvarenja ciljeva u sektoru društva i urbanog okruženja.

Postoje još neki specifični problemi koji se detektiraju Analizom stanja. Primjerice, nezaposlenost ne pada istom dinamikom kao na nacionalnoj razini, a naročito je vidljiv problem nesrazmjera u nezaposlenosti žena u odnosu na muškarce. Kako među nezaposlenom populacijom ima nesrazmjerno više žena, to implicira da javne politike moraju biti usmjerene prema rješavanju specifičnog problema ženske nezaposlenosti. Usto, nezaposlenost mladih kao još jedne ranjivije populacije također ide uz bok drugim problemima poput demografskih i migracijskih. Prema tome, potrebe na području gospodarstva direktno su isprepletene s već spomenutim potrebama na području društva.

Uzimajući u obzir suvremene izazove i ciljeve koji se proklamiraju višim strateškim aktima i razvojnim smjerovima artikuliranima u njima, glavni je cilj na području gospodarstva svakako poticanje razvoja koji se temelji na „zelenom“ gospodarenju, „pametnim“ tehnologijama, održivosti i cirkularnoj ekonomiji. Kako bi se taj cilj ostvario, valja održivo upravljati

postojećim resursima, ubrzati korištenje pametnih tehnologija i razvijati posebne oblike turizma koji, kako je već rečeno, objedinjuju razvoj više gospodarskih grana, a pridonose i rješavanju problema u drugim sektorima. Time UP Požega može postati mjesto inovativnog upravljanja te iskoristiti sve svoje prirodne prednosti, kao i prednosti sadržane u razvijenim ljudskim potencijalima, ostvarujući tako i zadane ciljeve na županijskoj, nacionalnoj i europskoj razini. Kako bi se pristupilo rješavanju tih problema, valja uključiti stručnjake iz različitih područja u aktivno planiranje razvoja (integrativni pristup), ojačati međusektorsku suradnju, povećati edukacijske kapacitete za zeleno, pametno i održivo gospodarstvo te jačati već postojeću gospodarsku infrastrukturu paralelno s drugim oblicima infrastrukture. U tom se smislu i obrazovni sustav mora prilagoditi potrebama gospodarstva kako bi se uopće povećala razina konkurentnosti te kako bi se obrazovali profesionalci koji će svojim znanjem i vještinama moći dati i dodatne vrijednosti u općem proizvodnom procesu. Nadalje, valja aktivirati zapuštena

područja i iskoristiti ih da služe gospodarskom razvoju. Sve to skupa može biti i dio popratne infrastrukture za razvoj spomenutih posebnih oblika turizma – uključanjem poljoprivrede u turizam, integriranjem gastronomskih i enoloških posebnosti u turističku ponudu, razvijanjem aktivnog turizma te ponajviše iskorištavanjem prirodne i kulturne baštine u te svrhe. Postojanje Parka prirode Papuk na UP-u Požega dokaz je koliko je prirodna baština već valorizirana i koliko u sebi sadrži mogućnosti da se dalje razvija kao atrakcija kraja.

Zaključno, razvojni potencijali na području gospodarstva najviše se ističu u područjima u kojima već postoji tradicija i kontinuitet, prehrambena i prerađivačka industrija, te u onima, uglavnom „mrtvim kapitalima“, koje je moguće aktivirati i iskoristiti ih da služe općem razvoju kraja – prvenstveno prirodne i kulturne baštine te druge, ponajprije etnografske posebnosti UP-a Požega. „Zlatna dolina“ ima svoj industrijski, turistički i prirodni potencijal – potonji je dodatan motiv da se što je više moguće uvedu obnovljivi izvori energije te da se gospodarski razvoj planira paralelno sa zelenom tranzicijom i održivošću. Korištenje znanja postojećih stručnjaka i obrazovanje novih, zasigurno ojačano transformacijom Veleučilišta u Požegi u Fakultet turizma i ruralnog razvoja, ljudski potencijal i u sektoru gospodarstva ostaje najvažnijim i najtrajnijim potencijalom. Kako bi UP Požega gospodarski napredovalo, potrebno je stvoriti daljnje društvene i infrastrukturne temelje za razvoj.

5.3. Urbano okruženje – razvojne potrebe i potencijali

Razvojne potrebe i potencijali u urbanom okruženju odnose se na stanje u prirodnom okolišu, primarnoj infrastrukturi (vodoopskrba, odvodnja, kanalizacijska mreža, energetska infrastruktura itd.), veznoj i internetskoj infrastrukturi te na sustav javnog urbanog prijevoza. Potrebe i potencijali u urbanom okruženju također su isprepleteni s drugim potrebama i potencijalima te ih je nemoguće promatrati isključivo razdvojeno. Navedene razvojne potrebe i potencijali prikazani sljedećom tablicom koju prati tekstualno objašnjenje.

Razvojne potrebe	Razvojni potencijali
Smanjenje nedostataka u cestovnoj infrastrukturi i općoj povezanosti unutar i izvan područja	Očuvan i čist okoliš
Modernizacija cestovne infrastrukture uz njezino povezivanje s ostalom infrastrukturom	Prirodna bogatstva – šume, geotermalni izvori, Park prirode Papuk
Razvijanje pješačke i biciklističke infrastrukture	Aдекватna odlagališta za zbrinjavanje komunalnog i građevinskog otpada
Veća izgrađenost vodne, odvodne i kanalizacijske infrastrukture	Odgovarajuća koegzistencija između bogatih i očuvanih prirodnih resursa te gospodarskog razvoja
Veća posvećenost energetske obnovi	Mogućnost prenamjene zapuštenih područja na održiv način, bez onečišćenja i po prirodu štetnih nusprodukata
Minimiziranje rizika od ekoloških katastrofa i prirodnih nepogoda	Motiviranost i usmjerenost lokalnih aktera prema rješavanju okolišnih i infrastrukturnih problema
Zaštita od nastanka divljih odlagališta otpada	
Razvoj digitalne (naročito internetske)	
infrastrukture	
Prijelaz na obnovljive izvore energije	
Jačanje kapaciteta, resursa i infrastrukture za obranu od prirodnih nepogoda – razvoj sustava za upravljanje u kriznim situacijama	

Tablica 7.: Razvojne potrebe i razvojni potencijali u sektoru urbanog okruženja UP-a Požega

Prema Analizi stanja i SWOT analizi, urbano okruženje ovoga kraja može se pohvaliti očuvanom prirodom, prirodnim bogatstvima poput šuma, geotermalnih izvora i Parka prirode Papuk te postojanjem adekvatnih odlagališta za zbrinjavanje komunalnog i građevinskog otpada, čime se sprječava veća ugroženost okoliša i prirodnih staništa. S druge strane, nedostaci se ogledaju u lošoj cestovnoj i željezničkoj infrastrukturi, nedostatnom prometu u mirovanju, velik broj „uskih grla“ kao nezadovoljavajućih prometnih rješenja unutar urbanog područja, ali i u oskudici adekvatne biciklističke i pješačke infrastrukture. Upravo se u tome nalaze i glavne razvojne potrebe UP-a Požega. Usto, Analizom je stanja utvrđeno i to da je i kanalizacijska infrastruktura nedovoljno izgrađena, a da prednosti koje područje ima stalno bivaju ugrožene slabo razvijenim sustavom za gospodarenje otpadom, što povećava rizik od nastanka divljih odlagališta, nedovoljno razvijenom ekološkom sviješću, nedostatkom financijskih sredstava, a

prema tome i kapaciteta za upravljanje kriznim situacijama koje su u današnje vrijeme klimatskih promjena i čestih vremenskih nepogoda vrlo česte. Zbog loše vezne i nedovoljno razvijene primarne infrastrukture, kao i nedostatnih kapaciteta za savladavanje ostalih okolišnih problema, kraj se nalazi u povećanom riziku od znatnih šteta nastalih uslijed elementarnih nepogoda, a što se sve skupa odražava i na gospodarske poremećaje na široj razini. Domino-efekt takvih problema nije ograničen samo na ovo urbano područje, on se zbiva i uslijed poremećaja na nacionalnoj, europskoj i svjetskoj razini – inflacijska i energetska kriza, što dovodi do rasta cijena i nestašica, dodatna su prijetnja prvenstveno urbanom okruženju, a onda i ukupnom gospodarskom razvoju ovoga kraja.

Kako se glavni problem u urbanom okruženju odnosi na lošu prometnu povezanost i nedovoljnu razvijenost primarne infrastrukture, glavni je cilj u tom području poboljšanje prometne povezanosti i povećanje dostupnosti primarne infrastrukture (naročito vodne, kanalizacijske i energetske). Da bi se to postiglo, potrebno je modernizirati ceste i povezati ih s ostalom infrastrukturom, riješiti probleme prometa u mirovanju i „uskih grla“, odgovorno koristiti postojeće resurse da se očuva nezagađena priroda i svi potencijali koji proizlaze iz nje, te nastaviti održavati i razvijati već postojeću komunalnu i drugu veznu infrastrukturu. To znači

da treba sanirati i rekonstruirati ono što je u lošem stanju, a nadograditi ono što već funkcionira, ali što se ne razvija i održava dovoljno dobro s obzirom na potrebe stanovništva i razne izazove s kojima se područje suočava u ekonomskom, ekološkom, demografskom i meteorološkom smislu. Dijagnoza navedenih problema u vrlo različitim područjima implicira da nije potrebna samo međusektorska suradnja i integracija različitih djelatnosti, već i krajnje ozbiljan interdisciplinarni i multidisciplinarni stručni pristup koji podrazumijeva uključivanje stručnjaka iz različitih područja u planiranje, održavanje i razvoj.

Loša se prometna povezanost ne odnosi samo na ceste i promet namijenjen motornim vozilima, gdje je naglasak na potrebu rješavanja pitanja prometa u mirovanju. Biciklistička i pješačka infrastruktura praktički je nepostojeća, a njezin bi razvoj ne samo riješio probleme u urbanom okruženju za „slabije“ sudionike prometa, nego je i važan element u razvoju aktivnih oblika turizma, što je više puta naglašeno kao prioritet. Prema tome, izgradnja biciklističkih i pješačkih staza predstavlja prioritetnu radnju u sklopu rješenja koje se nude sve većim prelaženjem na „pametne“ oblike urbanog prijevoza. Nadalje, rješavanje problema nedovoljne dostupnosti ostale infrastrukture valja riješiti proširenjem vodnih i odvodnih kapaciteta, razvijanjem digitalne infrastrukture (u ovom slučaju najviše internetske) i zalaganjem na području energetske obnove i prijelaza na obnovljive izvore energije. Razvojem sustava za upravljanje u kriznim situacijama, posebice onima na području zaštite i spašavanja, odgovara se na okolišne izazove na koje često kratkoročni ljudski faktor nema utjecaja – ponajprije se to misli na prirodne nepogode.

Zaključno, razvojne potrebe u urbanom okruženju odnose se na rekonstrukciju, ojačavanje i zbrinjavanje već postojeće infrastrukture te sprječavanje negativnih efekata čitavog niza prijetnji koji mogu dovesti do šteta većih razmjera, dugotrajnih onečišćenja te devastacije već više puta spomenute očuvane prirode prepune raznih potencijala. Ostali potencijali prisutni na području gospodarstva – od očuvanog okoliša i bogate prirode do mnogo neiskorištenih prostora koji se daju na inovativan, održiv i energetski učinkovit način prenamijeniti u svrhu društvene, gospodarske i komunalne koristi – također su prisutni i na području urbanog okruženja. Dok su ljudi ključni potencijal u društvu i gospodarstvu, u urbanom okruženju to je sâm okoliš, priroda s kojom čovjek mora na miroljubiv i skladan način živjeti, a koja svojim potencijalima omogućava čovjeku kvalitetan život.

6. OPIS INTEGRIRANOG PRISTUPA RJEŠAVANJU UTVRĐENIH RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA UKLJUČUJUĆI ISPUNJAVANJE KRITERIJA VEZANO UZ STRATEŠKU RELEVANTNOST PROJEKATA

Ovo poglavlje predstavlja dio strateškog okvira koji se odnosi na ciljeve, mjere, aktivnosti i projekte koji se predlažu za financiranje iz ITU mehanizma, a temelje se na utvrđenim razvojnim potrebama i potencijalima urbanoga područja. Konkretni strateški projekti koji odgovaraju definiranim mjerama opisuju se kroz odgovarajuće prioritete, specifične ciljeve i područja ulaganja ITP-a, da bi se vidjelo kako ITU mehanizam doprinosi provedbi SRUP-a te se opisuje sektorska i teritorijalna integracija i strateška relevantnost kod svakog projekta kao važna komponenta integriranih teritorijalnih ulaganja. Ovaj je dio strateškog okvira jedan dio ukupnog strateškog okvira koji se opisuje u poglavlju 8. gdje se opisuju sva prioriteta područja javne politike u ovom srednjoročnom razdoblju.

U tom smislu, ovo poglavlje donosi pregled strateškog okvira integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala, opis integriranih teritorijalnih ulaganja, doprinos tih ulaganja provedbi SRUP-a s posebnim naglaskom na sektorsku i teritorijalnu integraciju te stratešku relevantnost projekata i opis sustava provedbe ITU mehanizma u institucionalnom okviru UP-a Požege i Grada Požege kao grada središta.

6.1. Strateški okvir integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala

Svaki od posebnih ciljeva UP-a Požega, definiranih u sklopu prioriteta područja javne politike u poglavlju 8., zastupljen je u integriranom pristupu rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala. Međutim, samim ITU mehanizmom ne iscrpljuje se opseg i doseg utvrđenih posebnih ciljeva, pa se svaki od njih planira djelomično provoditi kroz ITU, a djelomično kroz druge raspoložive programe.

Vodeći se petim ciljem kohezijske politike EU „Europa bliža građanima“ kao glavnim ciljem kroz koji se provodi ITU mehanizam, posebna je pozornost posvećena ideji sektorske i teritorijalne koncentracije te policentričnog utjecaja na razvoj cijelog urbanog područja. Prema tome, svaki posebni cilj ima u jednom svojem dijelu izražene navedene komponente.

Posebni ciljevi UP-a Požega su:

- 1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga
- 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti
- 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji
- 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa

Unutar svakog posebnog cilja određene su mjere potrebne za njihovo provođenje, odnosno konkretni koraci koji pridonose konačnom ostvarenju cilja. Međutim, nisu sve mjere posebnih ciljeva planirane kao doprinos ITU mehanizma. U nastavku su izdvojene one mjere unutar svakog posebnog cilja koje će se provoditi u strateškom okviru integriranog pristupa, odnosno koje će biti provedene kroz ITU mehanizam.

Posebni cilj	
1.1.	Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga
Mjere	
1.1.1.	Razvoj sadržaja u kulturi i javnom prostoru

Tablica 8.: Mjere posebnog cilja 1.1. koje se planiraju provoditi kroz ITU mehanizam

Posebni cilj	
1.2.	Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti
Mjere	
1.2.2.	Promicanje bavljenja sportom i veća ponuda sportskih sadržaja

Tablica 9.: Mjere posebnog cilja 1.2. koje se planiraju provoditi kroz ITU mehanizam

Posebni cilj	
2.1.	Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji
Mjere	
2.1.5.	Iskorištavanje zapuštenih područja u svrhu njihove aktivacije i osuvremenjivanja
2.1.6.	Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine u turističke svrhe

Tablica 10.: Mjere posebnog cilja 2.1. koje se planiraju provoditi kroz ITU mehanizam

Posebni cilj	
2.2.	Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa
Mjere	
2.2.2.	Razvoj sustava upravljanja kriznim situacijama kroz ulaganje u ljudske i infrastrukturne kapacitete službi koje se bave zaštitom i spašavanjem

Tablica 11.: Mjere posebnog cilja 2.2. koje se planiraju provoditi kroz ITU mehanizam

Vizija i ciljevi SRUP-a Požega u skladu su, osim s temeljnim ciljevima ITU mehanizma, i s važećim strateškim i razvojnim dokumentima na lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i europskoj razini. To se prvenstveno odnosi na one ciljeve koji promoviraju rast temeljen na znanju i inovacijama (pametna rast), na zelenoj, konkurentnoj i održivoj ekonomiji (održiva rast) te na visokoj stopi zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost (uključiva rast). Navedenim se ciljevima želi postići vizija UP-a Požega kao područja održivog razvoja, čistog okoliša, korištenja pametnih tehnologija i inovativnih načina upravljanja gospodarstvom, a integrirani pristup tome služi kao neizostavno pomoćno sredstvo u svrhu lakšeg i cjelovitijeg ostvarenja zadanih ciljeva.

6.2. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja

Sve mjere koje se predlažu za provođenje kroz ITU mehanizam razvojno funkcioniraju kao cjelina – mogućnost da se implementacijom pojedine mjere ustvari rješavaju potrebe i ističu potencijali u više područja glavna je ideja integriranoga pristupa. U tom je smislu nemoguće strogo razdvajati demografski, gospodarski, okolišni, energetski, sigurnosni, ekološki i turistički aspekt. To je posebno vidljivo kada se mjerama pridruže i odgovarajući projekti u čijem se odabiru valjalo voditi područjima ulaganja ITP-a i postizanju općeg cilja kohezijske politike kojemu pripadaju integrirana teritorijalna ulaganja. Tako se u svakoj mjeri i shodnom projektu ističe sektorska i teritorijalna isprepletenost, ali i međusobna povezanost definiranih mjera.

Tablice u prethodnom potpoglavlju navode one mjere unutar posebnih ciljeva koje se namjeravaju provoditi kroz ITU mehanizam. Tako je u posebnom cilju 1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga izdvojena mjera koja se odnosi na kulturne i društvene sadržaje u javnom prostoru (1.1.1.). Time se stavlja naglasak na ponudu različitih javnih sadržaja za sve populacije i njihovu dostupnost na mjestima gdje se susreću stanovnici cijelog urbanog područja te gdje ostvaruju i svoje brojne druge potrebe. Kako bi to bilo moguće, odnosno kako bi uz razne postojeće sadržaje na javnim mjestima bilo ostvarivo razvijati i jaču kulturnu ponudu, potrebno je uopće unaprijediti kapacitete javnih ustanova. Drugim riječima, to znači da javne ustanove, koje čine veći dio društvene i kulturne infrastrukture, valja ojačati u smislu ljudskih resursa, materijalne potpore i novih tehnologija. Time se ne stvaraju samo uvjeti za razvoj sadržaja u kulturi, već se razvija i odgojno-obrazovna, istraživačko-razvojna, gospodarska i sportska komponenta javnih ustanova.

Posebni cilj 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti ostvaruje se u sklopu integriranog pristupa kroz mjeru koja naglašava deinstitucionalizaciju socijalnih usluga (1.2.1.) čime se jačaju kapaciteti civilnoga društva i širi mreža pomoći prema populaciji koja nema najdostupniju institucionalnu pomoć. Nadalje, ostvaruje se i kroz mjeru koja se odnosi na sportske sadržaje (1.2.2.). Kako je aspekt sportske infrastrukture neizostavan dio višenamjenskih ulaganja u sklopu ITP-a, cilju smanjenja socijalne isključenosti može pomoći promicanje bavljenja sportom jer se kroz sportske aktivnosti, naročito kolektivnoga karaktera, mogu povezivati oni koji su teritorijalno i društveno udaljeni. Uz to, okupljanje zajednice u sklopu sportskih događaja pomaže inkluziji i onih društvenih skupina koje se same ne bave aktivnim sportom, ali ga podupiru kroz druge aktivnosti, navijanje i sl. Konačno, naglasak na mladoj populaciji, naročito učeničkoj, izražen je kroz mjeru razvoja sadržaja za provođenje slobodnog vremena izvan redovne nastave (1.2.3.), a koja se isprepliće s jačanjem

infrastrukturnih i drugih kapaciteta ustanova koje mogu pružiti sadržaje koji doprinose socijalnoj koheziji i ispunjenom slobodnom vremenu.

U sklopu posebnog cilja 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji predviđen je čitav niz mjera za provođenje u strateškom okviru integriranog pristupa. Najviše je pridana pozornost aspektu prilagodbe i učenja o novim načinima gospodarenja. Prema tome, razvijanje know-how prilagodbi na nove načine gospodarenja zahtijeva razvoj istraživačkih i edukativnih centara za zeleno i pametno gospodarenje (2.1.3.), što je neraskidivo povezan s idejom cirkularne ekonomije. Iskorištavanje zapuštenih područja uklapa se u opću ideju iskorištavanja gospodarskih potencijala, čime je također dan doprinos ideji cirkularne ekonomije i održivog razvoja (2.1.5.). Posebna je pažnja posvećena i turističkoj grani za čiji se razvoj namjerava održivo iskoristiti prirodna i kulturna baština (2.1.6.).

Posebni cilj 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa već sâm po sebi objedinjuje potrebu za olakšanim i sigurnim prometom sa zelenim aspektom i održivim razvojem. Ideja je da cijelo urbano područje bude u svakom smislu međusobno bolje povezano, a da pritom ne nastane šteta po prirodne resurse. To podrazumijeva potrebu za čistim i održivim prometom, pa je glavna mjera izgradnja i rekonstrukcija pješačke i biciklističke infrastrukture (2.2.1.). Također, zbog okolišnih izazova i postojećih kapaciteta službi koje se bave hitnim intervencijama stavlja se naglasak i na razvoj njihovih kapaciteta, naročito u segmentu zaštite i spašavanja (2.2.2.).

Detaljniji opis integriranih teritorijalnih ulaganja, naročito u segmentu sektorske i teritorijalne integracije te policentričnog utjecaja na razvoj cijelog urbanog područja, izlaže se u sljedećem poglavlju gdje je i konkretan pregled i opis projektnih aktivnosti koje se predlažu za financiranje iz ITU mehanizma.

6.3. Doprinos ITU mehanizma provedbi SRUP-a. Opis sektorske i teritorijalne integracije te strateške relevantnosti

Definiranjem posebnih ciljeva SRUP-a i mjera potrebnih za njihovo ostvarenje u sklopu prioriteta javne politike otvorio se prostor za krajnju konkretizaciju predlaganjem strateških projekata koji bi odgovarali pojedinim mjerama te zajedno pridonosili ostvarenju ciljeva i srednjoročne vizije razvoja u integriranom pristupu rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala. Prilikom definiranja integriranih strateških projektnih prijedloga vodilo se računa da se uklapaju u ideju ITU mehanizma za ovo programsko-financijsko razdoblje te da posjeduju visoku razinu spremnosti za provedbu. Odabir strateških projekata tako odgovara zajedničkim pokazateljima ostvarenja i zajedničkim pokazateljima rezultata za EFRR i Kohezijski fond, čime se ostvaruje specifični cilj kohezijske politike u razdoblju od 2021. do 2027. godine – peti cilj: Europa bliža građanima, kroz koji se provodi ITU mehanizam, što znači da je temeljna

ideja poticati održivi i integrirani razvoj svih vrsta područja i lokalnih inicijativa. Pritom nisu zanemareni ni ostali ciljevi kohezijske politike – njihova su ključna područja ulaganja također pokrivena implementiranim mjerama i pratećim intervencijama.

Prilikom odabira strateških projekata stavljen je naglasak na aspekt sektorske i teritorijalne integracije te strateške relevantnosti. Drugim riječima, glavno je načelo sektorska i teritorijalna cjelovitost, uz mogućnost višerazinskoga upravljanja. Sektorska integracija podrazumijeva provođenje intervencija iz različitih sektora (multisektorska intervencija), odnosno međusobno ispreplitanje djelatnosti, dionika, problema i shodnih rješenja iz različitih područja na UP-u. Prilikom opisa posebnih ciljeva i pripadajućih mjera naglašeno je kako primarna intervencija u jedno područje ne znači jedino i isključivo to, nego nastoji spojiti i druge aspekte koji su definiranim razvojnim potrebama i potencijalima. U tom je slučaju nemoguće strogo razdvajati tri sektorska područja (društvo, gospodarstvo i urbano okruženje), niti intervencijska područja definirana specifičnim ciljevima ITP-a. Za svaki projekt, odnosno pripadajuću mjeru, opisano je kako se ističe međusektorski aspekt. Teritorijalna integracija znači slično, ali u prostornom smislu – mjera, projekt, odnosno specifična intervencija nastoji ne biti lokalizirana na samo jedan dio urbanog područja (primjerice, samo jedan JLS), već spajati više lokacija i pridonositi na neki način cjelini područja. Upravo je i to ideja strategije za urbano područje – već postojeću teritorijalnu i funkcionalnu koncentraciju dovesti na razinu strateškoga značaja, zajedničkog rješavanja problema i zajedničkih javnih politika. Osim teritorijalne cjelovitosti, tako se jačaju i urbano-ruralne veze unutar UP-a. Konačno, strateška se relevantnost odnosi na projekte u kojima će sudjelovati više JLS-ova ili koje nosi jedan JLS, ali s tendencijom na policentrični utjecaj na razvoj kompletnog urbanog područja. Policentričnim razvojem zaokružuje se strateški značaj nekog projekta za cijelo urbano područje.

ITP (Integrirani teritorijalni program) kroz koji se provode integrirana teritorijalna ulaganja sastoji se od triju prioriteta i specifičnih ciljeva iz kojih proizlaze prihvatljive programske aktivnosti, odnosno područja ulaganja, prema kojima je moguće odrediti konkretne strateške projekte u SRUP-u i Akcijskom planu. To su:

Prioritet 1. Industrijska tranzicija hrvatskih regija

Specifični cilj RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja.

Područja ulaganja: Razvoj poduzetništva u urbanim područjima – ulaganja u poslovnu infrastrukturu (npr. centri za potporu poslovanju, poduzetnički inkubatori, coworking prostori, centri kreativnih industrija i sl.)

Prioritet 2. Jačanje zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa u okviru integriranog teritorijalnog ulaganja u gradovima

Specifični cilj RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom stopom emisija ugljika.

Područja ulaganja: Zeleni, čisti, pametni i održivi gradski promet – ulaganja u gradsku mobilnost radi poboljšanja prigradskog i gradskog prijevoza i poticanja zdravih načina kretanja (npr. vozni park čistog gradskog prometa, biciklistička i pješačka infrastruktura, digitalizacija gradskog prometa i sl.)

Prioritet 3. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoja održivih i zelenih otoka

Specifični cilj RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima

Područja ulaganja: Brownfield (sanacija onečišćenih zemljišta, napuštenih industrijskih i stambenih objekata te napuštenih eksploatacijskih polja na rubnim područjima naselja); kulturna baština i turizam (očuvanje, obnova i prezentacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine, obnova i prenamjena kulturnih spomenika u komercijalne svrhe, modernizacija i obnova javne turističke infrastrukture, uključujući i sportsku infrastrukturu); zelena infrastruktura i prirodna baština; višenamjenska infrastruktura i javne površine (sportska, edukacijska, turistička, društveno-kulturna, istraživačko-razvojna, gospodarska infrastruktura, fizička obnova, uređenje i sigurnost javnih prostora, obnova i uređenje javnih površina starih gradskih jezgri itd.); pilot-projekti na razini gradskih naselja i četvrti (radi provođenja mjera energetske učinkovitosti, izgradnje e-punionica, uvođenja fotonaponskih sustava na krovovima javnih zgrada i sl.); toplinarstvo (centralizirani toplinski sustavi, projekti koji bi se proveli u više faza).

Ulaganja u energetska učinkovitost javnih ili višestambenih zgrada te upotreba obnovljivih izvora energije zamišljeni su kao horizontalni zahtjev, što znači da se ne provode na sektorski način kao samostalan element ulaganja, nego u sklopu nekog drugog primarnog ulaganja (primjerice, u višenamjensku infrastrukturu, brownfield, kulturnu baštinu ili slično).

U nastavku slijedi tablični popis svih projekata koji se predlažu za financiranje kroz ITU mehanizam, s pridruženim odgovarajućim posebnim ciljevima i mjerama, uz opis u segmentu područja ulaganja ITP-a i s objašnjenjem postojeće sektorske i teritorijalne integracije te strateške relevantnosti projekta.

Posebni cilj:	1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa
Mjere:	1.1.1. Razvoj sadržaja u kulturi i javnom prostoru 2.1.3. Osnivanje edukativnih centara za zeleno i pametno gospodarjenje 2.1.4. Prilagodba obrazovnog sustava potrebama gospodarstva 2.2.1. Izgradnja i rekonstrukcija pješačke i biciklističke infrastrukture 2.2.2. Razvoj sustava upravljanja kriznim situacijama kroz ulaganje u ljudske i infrastrukturne kapacitete službi koje se bave zaštitom i spašavanjem
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – fizička obnova, uređenje i sigurnost javnih prostora, pješačke zone; infrastruktura, obnova i uređenje javnih površina starih gradskih jezgri (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Zeleni, čisti, pametni i održivi gradski promet – pješačka infrastruktura (Prioritet 2., Specifični cilj RSO2.8.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Revitalizacija povijesne gradske jezgre grada Požege
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt povezuje potrebe u kulturi i provođenju slobodnog vremena s povećanjem razine komunalnih usluga i uređenijeg urbanog okoliša. Kako je riječ o središnjem trgu u gradu Požegi, on predstavlja i važno mjesto za sve koji dolaze u Požegu, bilo unutar UP-a ili šire. Dodatno, integrira se i aspekt dostupnosti javnih površina za pješake te se pridonosi čistom i pametnom gradskom prometu jer se smanjuje opseg automobila u centru grada. Projektom će se izgraditi i urediti Društveno-poduzetnički centar u Požegi koji integrira područje društvene, gospodarske aktivnosti i aktivnosti organizacija civilnog društva s ciljem povećanja raznolikog i multifunkcionalnog sadržaja za građane Požege i drugih JLS-ova u obuhvatu UP-a. Također, u sklopu projekta na javnim površinam ugradit će sustav videonadzora koji integrira potrebu za sigurnošću u javnim prostorima s korištenjem pametnih tehnologija i inovativnih rješenja kojim se urbani prostor čini sigurnim i ugodnim za stanovništvo. Ovaj je projekt u izravnoj korelaciji s projektom uređenja prostora za udruge u ulici Matije Gupca.
Opis strateške relevantnosti:	Grad Požega osigurava rekonstrukciju i uređenje glavnog trga u Požegi, što za građane Požege, drugih JLS-ova u obuhvatu (koji gravitiraju Požegi) te sve ostale domaće i inozemne posjetitelje čini središnju javnu površinu dostupnijom, pristupačnijom i primjerenijom s obzirom na njezinu društvenu, povijesnu i kulturnu važnost. Grad Požega omogućava i provodi kroz ITU mehanizam i sredstva gradskog proračuna izgradnju i uređenje velikog multifunkcionalnog kompleksa s primarnom namjenom povećanja društvenih sadržaja i privlačenja stanovnika drugih JLS-ova i turista. Posebno je važna garaža za cijelo UP jer se njome rješava problem prometnih uskih grla i Sokolove ulice kao pristupne ceste društveno-poduzetničkom centru.

Posebni cilji:	1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa
Mjere:	1.1.1. Razvoj sadržaja u kulturi i javnom prostoru 2.2.1. Izgradnja i rekonstrukcija pješačke i biciklističke infrastrukture

Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – fizička obnova, uređenje i sigurnost javnih prostora (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Zeleni, čisti, pametni i održivi gradski promet – pješačka infrastruktura (Prioritet 2., Specifični cilj RSO2.8.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Uređenje Trga Sv. Augustina u Velikoj
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt povezuje potrebe u kulturi i provođenju slobodnog vremena s povećanjem razine komunalnih usluga i uređenijeg urbanog okoliša te kao uređenje središnjeg trga u mjestu ima i ulogu doprinosa čistom i održivom gradskom prometu. Od manje općine unutar UP-a čini potencijalno funkcionalnije i zanimljivije mjesto koje može privući druge stanovnike UP-a kao i domaće i inozemne posjetitelje osobito zbog neposredne blizine Parka prirode Papuk.
Opis strateške relevantnosti:	Općina Velika manji je JLS unutar UP-a i za policentrični razvoj UP-a korisno je povećati njezinu vidljivost i aktivnost, čime postaje atraktivna drugim JLS-ovima unutar UP-a te se ujedno profilira kao turistička destinacija. Općina Velika provedbu projekta uz pomoć sredstava iz ITU mehanizma i lokalnog proračuna.

Posebni cilji:	1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji
Mjere:	1.1.1. Razvoj sadržaja u kulturi i javnom prostoru 2.1.6. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine u turističke svrhe
Područje ulaganja ITP-a:	Kulturna baština i turizam – obnova i prezentacija materijalne baštine; obnova i prenamjena kulturnih spomenika (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Rekonstrukcija kulturno-interpretacijskog centra Jakšić
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira kulturni sektor, slobodno vrijeme i društvenu infrastrukturu. Od manje općine unutar UP-a čini potencijalno funkcionalnije i zanimljivije mjesto koje može privući druge stanovnike UP-a i ponuditi im širok raspon kulturnih i društvenih sadržaja.
Opis strateške relevantnosti:	Općina Jakšić manji je JLS unutar UP-a i za policentrični razvoj UP-a korisno je povećati njezinu vidljivost i aktivnost. Općina Jakšić osigurava provedbu rekonstrukcije i prezentaciju prema drugim JLS-ovima u obuhvatu, koristeći sredstva ITU mehanizma i lokalnog proračuna.

Posebni cilj:	1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluge
Mjere:	1.1.1. Razvoj sadržaja u kulturi i javnom prostoru 1.1.3. Unaprjeđenje ljudskih, infrastrukturnih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta javnih ustanova
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – društveno-kulturna, gospodarska, društveno-poduzetnička infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Izgradnja i opremanje zgrade Gradskog kazališta Požega
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira kulturni sektor, slobodno vrijeme i društvenu infrastrukturu. Gradsko kazalište Požega je važna kulturna institucija za cijelo urbano područje a ne samo za grad Požegu. Izgradnja i opremanje nove zgrade pozitivno će utjecati na privlačenje stanovnika s područja cijele Požeško-slavonske županije ali i svih potencijalnih posjetitelja i ponuditi im širok raspon kulturnih i društvenih sadržaja.
Opis strateške relevantnosti:	Grad Požega omogućava i provodi kroz ITU mehanizam i sredstva gradskogproračuna Izgradnja i opremanje zgrade Gradskog kazališta Požega s primarnom namjenom povećanja sadržaja u kulturi i privlačenja stanovnika drugih JLS-ova i turista.

Posebni cilj:	1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluge 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti
Mjere:	1.1.2. Razvoj dodatnih edukativnih programa u predškolskim i školskim ustanovama 1.1.3. Unaprjeđenje ljudskih, infrastrukturnih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta javnih ustanova 1.2.2. Promicanje bavljenja sportom i veća ponuda sportskih sadržaja 1.2.3. Razvoj sadržaja za provođenje vremena izvan redovne nastave
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – sportska infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Sportski kompleks „Slavonija“
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira područja sporta i društvene infrastrukture, s posebnim naglaskom na djecu i mladu populaciju, promicanje zdravog načina života i korisno iskorišteno slobodno vrijeme. Predviđen je za cijelo urbano područje i šire.
Opis strateške relevantnosti:	Grad Požega osigurava i provodi izgradnju sportskog kompleksa s tribinom, terenima i ostalim adekvatnim prostorima za sportske aktivnosti. Svaki JLS potencijalno je uključen u projekt, bilo vlastitim ljudskim resursima, bilo korisnicima, posjetiteljima, itd. Koriste se sredstva iz ITU mehanizma i gradskog proračuna.

Posebni cilj:	1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti
Mjere:	1.1.2. Razvoj dodatnih edukativnih programa u predškolskim i školskim ustanovama 1.1.3. Unaprjeđenje ljudskih, infrastrukturnih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta javnih ustanova 1.2.2. Promicanje bavljenja sportom i veća ponuda sportskih sadržaja 1.2.3. Razvoj sadržaja za provođenje vremena izvan redovne nastave
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – sportska infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Zelena infrastruktura i prirodna baština – zelena dvorišta odgojno-obrazovnih ustanova (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Izgradnja sportske dvorane Gimnazije u Požegi
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira područje sporta, društvene infrastrukture, odgoja i obrazovanja, energetske obnove, zelene infrastrukture i aktivnosti slobodnog vremena. Izgradnjom sportske dvorane šire se prostorni kapaciteti za nastavne i izvannastavne djelatnosti, a vodi se računa i o zelenom aspektu jer se unutar projekta namjerava urediti i vanjski prostor s ciljem unaprjeđenja urbane bioraznolikosti. Zbog opsega i značaja Gimnazije u središtu UP-a, uređenje sportske dvorane ima značaj i za ostatak UP-a.
Opis strateške relevantnosti:	Požeško-slavonska županija nositelj je ovog projekta. Projektom se gradi i uređuje sportska dvorana Gimnazije, osigurava i provodi aktivnosti potrebne za realizaciju projekta. Korisnici bi bili svi učenici Gimnazije u Požegi, a potencijalno i šire, ovisno kako bi se odredio opseg djelatnosti u sportskoj dvorani. Koriste se sredstva iz ITU mehanizma i sufinanciranje kroz županijski proračun.

Posebni cilj:	1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti
Mjere:	1.1.2. Razvoj dodatnih edukativnih programa u predškolskim i školskim ustanovama 1.1.3. Unaprjeđenje ljudskih, infrastrukturnih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta javnih ustanova 1.2.2. Promicanje bavljenja sportom i veća ponuda sportskih sadržaja 1.2.3. Razvoj sadržaja za provođenje vremena izvan redovne nastave
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – sportska infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Zelena infrastruktura i prirodna baština – zelena dvorišta odgojno-obrazovnih ustanova (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost kao horizontalni zahtjev prilikom ulaganja u višenamjensku infrastrukturu
Naziv projekta:	Izgradnja višenamjenskog sportskog objekta u Kaptolu
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt uključuje jačanje sportske, ali i društveno-kulturne infrastrukture jer bi namjerna sportskog objekta bila, osim za sportske klubove, i za kulturno-umjetnička društva i organizacije civilnog društva. Također je projektom predviđen i zeleni aspekt, odnosno aspekt energetske obnove – postavljanje solarnih panela na krov tribine.

Opis strateške relevantnosti:	Općina Kaptol osigurava i provodi izgradnju višenamjenskog sportskog objekta namijenjenog posjetiteljima i korisnicima iz općine i drugih JLS-ova unutar obuhvata UP-a, pri čemu koristi, uz sredstva ITU mehanizma, i sredstva vlastitog proračuna.
-------------------------------	--

Posebni cilj:	1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti
Mjere:	1.1.2. Razvoj dodatnih edukativnih programa u predškolskim i školskim ustanovama 1.1.3. Unaprjeđenje ljudskih, infrastrukturnih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta javnih ustanova 1.2.2. Promicanje bavljenja sportom i veća ponuda sportskih sadržaja 1.2.3. Razvoj sadržaja za provođenje vremena izvan redovne nastave
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – sportska infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Izgradnja i opremanje atletskog stadiona u Požegi
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira područja sporta i društvene infrastrukture, s posebnim naglaskom na djecu i mladu populaciju, promicanje zdravog načina života i korisno iskorišteno slobodno vrijeme. Izgradnja i opremanje atletskog stadiona u Požegi pozitivno će utjecati na cijelo urbano područje i šire te omogućiti održavanje raznih sportskih natjecanja.
Opis strateške relevantnosti:	Grad Požega osigurava i provodi izgradnju i opremanje atletskog stadiona u Požegi s pripadajućim terenima i ostalim adekvatnim prostorima za sportske aktivnosti. Svaki JLS potencijalno je uključen u projekt, bilo vlastitim ljudskim resursima, bilo korisnicima, posjetiteljima, itd. Koriste se sredstva iz ITU mehanizma i gradskog proračuna.

Posebni cilj:	1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti
Mjere:	1.2.1. Razvoj i poticanje deinstitutionalizacije socijalnih usluga
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – društveno-kulturna, istraživačko-razvojna i edukacijska infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Uređenje centra za udruge u ulici Matije Gupca u Požegi
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt uključuje povezivanje djelatnosti kojima se jača društvena, kulturna i obrazovna infrastruktura s aktivnošću organizacija civilnog društva – drugim riječima, jačanjem temeljnih infrastrukturnih kapaciteta za organizacije civilnog društva, jača se i njihova djelatnost – društvena, kulturna, obrazovna i druga. To se odnosi na sve organizacije civilnog društva s UP-a. Projekt je usko povezan s gore opisanim projektom izgradnje i uređenja društveno-poduzetničkog centra.
Opis strateške relevantnosti:	Grad Požega omogućava uređenje centra za udruge na svom prostoru te, uz financije iz ITU mehanizma, participira i izdvajanjem iz lokalnog proračuna za provedbu projekta. Ovaj je projekt povezan s projektom izgradnje i uređenja društveno-poduzetničkog centra u Požegi.

Posebni cilj:	2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji
Mjere:	2.1.1. Uključivanje stručnjaka iz različitih područja u aktivno planiranje razvoja 2.1.3. Osnivanje edukativnih centara za zeleno i pametno gospodarenje 2.1.4. Prilagodba obrazovnog sustava potrebama gospodarstva
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – istraživačko-razvojna, gospodarska, društveno-poduzetnička infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Edukativno-interpretacijski poligon za preciznu poljoprivredu i enogastronomiju
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira edukativne programe s gospodarskim aktivnostima kojim se ostvaruje ideja održivog razvoja upotrebom pametnih tehnologija, s naglaskom na zeleni aspekt. Tako Fakultet turizma i ruralnog razvoja aktivno sudjeluje u gospodarskom razvoju kraja i na korist vlastitih studenata i šire zajednice u obuhvatu UP-a.
Opis strateške relevantnosti:	Fakultet turizma i ruralnog razvoja izrađuje program i osniva edukativno-interpretacijski poligon te se bavi pravilnom provedbom projekta. Ovaj projekt povezuje segment obrazovanja s gospodarstvom jer služi i edukaciji poduzetnika i OPG-ovaca kako koristiti različite tehnologije u razvojne svrhe. Pritom uz ITU mehanizam koristi i dio vlastitih sredstava.

Posebni cilj:	2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji
Mjere:	2.1.5. Iskorištavanje zapuštenih područja u svrhu njihove aktivacije i osuvremenjivanja 2.1.6. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine u turističke svrhe 2.1.7. Promicanje i prakticiranje aktivnog turizma kojim se koriste specifične pogodnosti i značajke kraja
Područje ulaganja ITP-a:	Kulturna baština i turizam – vrednovanje, očuvanje, obnova i prezentacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.)
Naziv projekta:	Planinarski dom Orljavac s poučno-edukativnim stazama na šumskom području Brestovca
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira kulturnu i turističku djelatnost s područjem obrazovanja i zaštite prirodnog okoliša. Ističe se veliko krajobrazno bogatstvo koje teritorijalno integrira cijelo UP i povezuje ga s drugim prirodnim bogatstvima i mjestima gdje se stapa prirodna i kulturna baština te turizam.
Opis strateške relevantnosti:	Općina Brestovac osigurava i provodi projekt koji uključuje planinarski dom i pripadajuće poučno-edukativne staze. Pritom sudjeluje u sufinanciranju projekta uz najveći dio koji ide iz ITU mehanizma.

Posebni cilj:	2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji
Mjere:	2.1.5. Iskorištavanje zapuštenih područja u svrhu njihove aktivacije i osuvremenjivanja 2.1.6. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine u turističke svrhe
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – turistička, društveno-kulturna i istraživačko-razvojna infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Zelena infrastruktura i prirodna baština – zelena dvorišta (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Kompleks Županija - Požege
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira kulturnu i turističku djelatnost te ugrađuje zeleni aspekt. To znači da je njime obuhvaćena zaštita kulturno-povijesne baštine, turistička prezentacija te korištenje inovativnih zelenih rješenja u sklopu ostalih, primarnih aktivnosti. Osim navedenog, projekt rješava i širi problem povezan s neuređenom javnom površinom trenutno zatvorenom za javnost. Tako se šire slobodni javni prostori za provođenje slobodnog vremena, a potencijalno se rješava i problem parkirališnog prostora koji je jedan od vodećih problema u središtu Požege. Radi se o županijskom kompleksu, pa je njegova namjena za cijelo UP, a neposredni se posjetitelji i korisnici očekuju prvenstveno s prostora UP-a.
Opis strateške relevantnosti:	Projekt osigurava i provodi Požeško-slavonska županija te omogućava dostupnost, atraktivnost i relevantnost za cijelo urbano područje. Županija, uz sredstva iz ITU mehanizma, participira i u financijskom dijelu iz svoga proračuna.

Posebni cilji:	1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji
Mjere:	1.1.1. Razvoj sadržaja u kulturi i javnom prostoru 2.1.5. Iskorištavanje zapuštenih područja u svrhu njihove aktivacije i osuvremenjivanja 2.1.6. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine u turističke svrhe
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – turistička, društveno-kulturna i sportska infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Uređenje amfiteatra bivšeg atletskog stadiona
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira potrebe za višenamjenskim korištenjem neiskorištenih prostora vezanih uz druge ustanove – te potrebe uključuju sadržaje u kulturi, u sportu, za provođenje slobodnog vremena u javnom prostoru. Time čini neiskorišteni prostor atraktivnim za sve stanovnike UP-a, ali i za turiste, odnosno posjetitelje izvan UP-a. Ovaj je projekt neodvojiv od projekta izrade projektne dokumentacije za uređenje Starog grada jer je riječ o povezanoj prostornoj cjelini.
Opis strateške relevantnosti:	Požeško-slavonska županija osigurava i provodi uređenje amfiteatra bivšeg atletskog stadiona, kreira ideju potencijalnih sadržaja i zadovoljavanja potreba stanovnika UP-a. Pritom koristi raspoloživa sredstva iz ITU mehanizma, uz pomoć županijskog proračuna. Projekt doprinosi i užoj suradnji između Grada Požege i Požeško-slavonske županije.

Posebni cilj:	2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa
Mjere:	2.1.7. Promicanje i prakticanje aktivnog turizma kojim se koriste specifične pogodnosti i značajke kraja 2.2.1. Izgradnja i rekonstrukcija pješačke i biciklističke infrastrukture
Područje ulaganja ITP-a:	Zeleni, čisti, pametni i održivi gradski promet – pješačka i biciklistička infrastruktura (Prioritet 2., Specifični cilj RSO2.8.)
Naziv projekta:	Biciklističke i pješačke staze Općine Velika
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira potrebe za čistim i održivim gradskim i međugradskim prometom, turističku djelatnost te aktivan i zdrav život. Time čini zdravijim i čistim urbani okoliš, a pridonosi i održivom gospodarstvu s nultom stopom emisije ugljika. Pripadajuće biciklističke i pješačke staze nadovezuju se na one u drugim općinama i gradovima UP-a, čime čine i teritorijalno integriranu cjelinu.
Opis strateške relevantnosti:	Općina Velika osigurava i provodi izgradnju biciklističke i pješačke infrastrukture, u suradnji s drugim općinama i gradovima na UP-u koji također provode izgradnju te infrastrukture. Uz ITU mehanizam, također lokalni proračun služi kao izvor financiranja.

Posebni cilj:	2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa
Mjere:	2.1.7. Promicanje i prakticiranje aktivnog turizma kojim se koriste specifične pogodnosti i značajke kraja 2.2.1. Izgradnja i rekonstrukcija pješačke i biciklističke infrastrukture
Područje ulaganja ITP-a:	Zeleni, čisti, pametni i održivi gradski promet – pješačka i biciklistička infrastruktura (Prioritet 2., Specifični cilj RSO2.8.)
Naziv projekta:	Biciklističke i pješačke staze Općine Jakšić
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira potrebe za čistim i održivim gradskim i međugradskim prometom, turističku djelatnost te aktivan i zdrav život. Time čini zdravijim i čistim urbani okoliš, a pridonosi i održivom gospodarstvu s nultom stopom emisije ugljika. Pripadajuće biciklističke i pješačke staze nadovezuju se na oneu drugim općinama i gradovima UP-a, čime čine i teritorijalno integriranu cjelinu.
Opis strateške relevantnosti:	Općina Jakšić osigurava i provodi izgradnju biciklističke i pješačke infrastrukture, u suradnji s drugim općinama i gradovima na UP-u koji također provode izgradnju te infrastrukture. Uz ITU mehanizam, također lokalni proračun služi kao izvor financiranja

Posebni cilj:	2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa
Mjere:	2.1.7. Promicanje i prakticiranje aktivnog turizma kojim se koriste specifične pogodnosti i značajke kraja 2.2.1. Izgradnja i rekonstrukcija pješačke i biciklističke infrastrukture
Područje ulaganja ITP-a:	Zeleni, čisti, pametni i održivi gradski promet – pješačka i biciklistička infrastruktura (Prioritet 2., Specifični cilj RSO2.8.)
Naziv projekta:	Biciklističke i pješačke staze Grada Požege
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira potrebe za čistim i održivim gradskim i međugradskim prometom, turističku djelatnost te aktivan i zdrav život. Time čini zdravijim i čistim urbani okoliš, a pridonosi i održivom gospodarstvu s nultom stopom emisije ugljika. Pripadajuće biciklističke i pješačke staze nadovezuju se na one u drugim općinama i gradovima UP-a, čime čine i teritorijalno integriranu cjelinu.
Opis strateške relevantnosti:	Grad Požega osigurava i provodi izgradnju biciklističke i pješačke infrastrukture, u suradnji s drugim općinama i gradovima na UP-u koji također provode izgradnju te infrastrukture. Uz ITU mehanizam, također lokalni proračun služi kao izvor financiranja.

Posebni cilj:	2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa
Mjere:	2.2.2. Razvoj sustava upravljanja kriznim situacijama kroz ulaganje u ljudske i infrastrukturne kapacitete službi koje se bave zaštitom i spašavanjem
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – edukacijska i istraživačko-razvojna infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Vatrogasno-edukativni centar Pleternica
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira potrebe za razvijanjem društvene infrastrukture te odgovore na potencijalne prijetnje koje dolaze od prirodnih nepogoda i čimbenika koji nastaju ljudskom nepažnjom. Time se na širem prostoru UP-a jača otpornost društva, sigurniji urbani okoliš i stječu se praktična znanja i vještine.
Opis strateške relevantnosti:	Grad Pleternica osigurava i provodi izgradnju vatrogasno-edukativnog centra te osmišljava pripadajuće edukativne programe, u suradnji s ostalim JLS-ovima u obuhvatu UP-a. Grad participira u financiranju, uz sredstva iz ITU mehanizma.

Posebni cilj:	2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa
Mjere:	2.2.2. Razvoj sustava upravljanja kriznim situacijama kroz ulaganje u ljudske i infrastrukturne kapacitete službi koje se bave zaštitom i spašavanjem
Područje ulaganja ITP-a:	Višenamjenska infrastruktura i javne površine – edukacijska i istraživačko-razvojna infrastruktura (Prioritet 3., Specifični cilj RSO5.1.) Energetska učinkovitost (kao horizontalni zahtjev)
Naziv projekta:	Izgradnja vatrogasnog spremišta u Kaptolu
Opis sektorske i teritorijalne integracije:	Projekt integrira potrebe za razvijanjem društvene infrastrukture te odgovore na potencijalne prijetnje koje dolaze od prirodnih nepogoda i čimbenika koji nastaju ljudskom nepažnjom. Time se na širem prostoru UP-a jača otpornost društva, sigurniji urbani okoliš i stječu se praktična znanja i vještine.
Opis strateške relevantnosti:	Općina Kaptol osigurava i provodi izgradnju vatrogasnog spremišta te osmišljava pripadajuće edukativne programe, u suradnji s ostalim JLS-ovima u obuhvatu UP-a. Općina participira u financiranju, uz sredstva iz ITU mehanizma.

Tablica 12.: Prikaz strateških projekata za ITU mehanizam, pripadajućih posebnih ciljeva, mjera i područja ulaganja te opis sektorske i teritorijalne integracije te strateške relevantnosti

6.4. Opis sustava provedbe ITU mehanizma

Određivanje granica urbanog područja ima kao svrhu i učinkovito ustrojavanje sustava za upravljanje i provedbu zajedničkih mjera, aktivnosti i projekata na kojima sudjeluju pojedine ili sve jedinice lokalne samouprave koje čine urbano područje. Sve su one podređene MRRFEU koje delegira zadatke. Posredničko tijelo između MRRFEU i pojedinih JLS-ova jest Odsjek za provedbu ITU mehanizma (ITU PT) osnovan unutar Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i gospodarenje Grada Požege. Odsjek za provedbu ITU mehanizma obavlja poslove u smislu „Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda“, u vezi s ciljem „Ulaganja za rast i radna mjesta“.

Sukladno važećem Pravilniku o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Požege Odsjek ima zaposlene dvije osobe: voditelja Odsjeka za provedbu ITU mehanizma i Višeg stručnog suradnika za provedbu ITU mehanizma. ali je u budućnosti planirano dodatno zapošljavanje koje će biti neposredno povezano s projektima financiranim iz ITU mehanizma.

Voditelj Odsjeka za provedbu ITU mehanizma rukovodi Odsjekom i rješava najsloženije predmete, proučava propise i prati stanje iz nadležnosti Odsjeka, a vezano uz poslove provedbenog tijela Integriranog teritorijalnog ulaganja u smislu Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem "Ulaganja za rast i radna mjesta". Voditelj Odsjeka mora minimalno biti magistar društvene ili tehničke struke ili stručni specijalist društvene ili tehničke struke, najmanje pet (5) godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, te organizacijske sposobnosti i komunikacijske vještine potrebne za upravljanje Odsjekom, položen državni ispit, poznavanje rada na računalu.

Viši stručni suradnik za provedbu ITU mehanizma obavlja poslove izrade, praćenja i izvještavanja za strateške dokumente Grada Požege i ITU područja, te provodi integraciju sredstava iz različitih europskih fondova i operativnih programa te ulaganja tih sredstava u aktivnosti kojima za jačanje uloge Grada Požega kao pokretača gospodarskog razvoja, koordinira provedbene aktivnosti na razini urbanog područja, izrađuje plan provedbe, upute za strateške projekte i/ ili pozive na dostavu projektnih prijedloga te financijske planove. Odgovara za informiranje i promidžbu provedbe ITU mehanizma kao i za komunikaciju svih dionika urbanog područja. Viši stručni suradnik za provedbu ITU mehanizma mora minimalno biti Magistar društvene ili tehničke struke ili stručni specijalist društvene ili tehničke struke, najmanje jedna (1) godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, položen državni ispit, poznavanje rada na računalu.

7. USKLAĐENOST S EU STRATEŠKIM DOKUMENTIMA, NACIONALNOM RAZVOJNOM STRATEGIJOM, SEKTORSKIM I VIŠESEKTORSKIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA RAZVOJA ŽUPANIJA TE DOKUMENTIMA PROSTORNOG UREĐENJA

Svi strateški dokumenti JLS-ova moraju biti usklađeni sa strateškim dokumentima više razine. To znači da se razvoj na lokalnoj razini ne odvija odvojeno od strateškog razvojnog okvira na županijskoj, nacionalnoj i europskoj razini te odvojeno od drugih strateških dokumenata koji se odnose na pojedine sektore, prostornih planova i slično. Osim nadređenih strateških dokumenata, sektorskih strategija i prostornih planova, tu su i horizontalna načela koja se promiču kroz provedbu svih programa za koje se traže financije iz sredstava Europske unije. Nadređeni strateški dokumenti na koje se to odnosi u ovom slučaju jesu: Plan razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021. – 2027. godine, Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NRS), Europski zeleni plan, EU Teritorijalna Agenda 2030, Urbana agenda, Povelja iz Leipziga za održive europske gradove te dokumenti prostornog uređenja koje izrađuju svaki JLS za sebe. Najbitnijim elementom iz strateški nadređenih dokumenata prilikom definiranja mjera i projekata uzimaju se smjernice iz NRS 2030, s naglaskom na teritorijalni pristup, uravnoteženi regionalni razvoj, pametnu specijalizaciju i unaprjeđenje pozicije regionalnog gospodarstva u globalnim lancima vrijednosti.

U nastavku se tablično i tekstualno po svakom odabranom relevantnom nadređenom strateškom dokumentu opisuje i dokazuje usklađenost i način doprinosa SRUP-a ciljevima i prioritetima u tim dokumentima. Za ovu svrhu odabrani su dokumenti Europski zeleni plan i EU Teritorijalna Agenda 2030 na europskoj razini, NRS 2030 na nacionalnoj razini te Plan razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021. – 2027. godine na županijskoj razini. Iz njih su izdvojeni oni ciljevi i prioriteti koji su direktno povezani s ITU mehanizmom i čije se ostvarenje može iščitati iz podređenih posebnih ciljeva i pripadajućih mjera u SRUP-u.

7.1. Usklađenost SRUP-a s Europskim zelenim planom

Europski zeleni plan dokument je Europske komisije čija je glavna misija da Europa bude prvi klimatski neutralan kontinent. U njemu se razrađuje ideja preobrazbe gospodarstva EU za održivu budućnost, što znači da je ideja da do 2050. godine neće biti neto emisija stakleničkih plinova i da gospodarski rast neće biti povezan s upotrebom resursa. Svi pojedinačni planovi na europskoj razini i nadolazeća programska-financijska razdoblja na neki su način tako obilježena ovim krovnim, dugoročnim ciljevima koncizno iznesenima u Europskom zelenom planu. On ima više svojih pojedinačnih elemenata, a u donjoj je tablici prikazana usklađenost, odnosno način doprinosa SRUP-a (putem posebnih ciljeva i pripadajućih mjera) nekima od tih strateških elemenata.

Povezanost strateškog okvira SRUP-a s ciljevima iz *Europskog zelenog plana*

<i>Strategija razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine</i>	Europski zeleni plan							
	Element 1. Veće klimatske ambicije EU za 2030. i 2050.	Element 2. Opskrba čistom cjenovno pristupačnom i sigurnom energijom	Element 3. Mobilizacija industrije za čisto i kružno gospodarstvo	Element 4. Izgradnja i obnova uz učinkovitu upotrebu energije i resursa	Element 5. Brži prelazak na održivu i pametnu mobilnost	Element 6. Od „polja do stola“: osmišljavanje pravednog i zdravog prehrambenog sustava koji je prihvatljiv za okoliš	Element 7. Očuvanje i obnova ekosustava i biološke raznolikosti	Element 8. Cilj nulte stope onečišćenja za netoksični okoliš
Prioritet 1 Kvalitetan život								
Posebni cilj 1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga				x		x		
Mjera 1.1.1.				x		x		
Mjera 1.1.2.				x				
Mjera 1.1.3.								
Posebni cilj 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti				x				
Mjera 1.2.1.				x				
Mjera 1.2.2.				x				
Mjera 1.2.3.								
Prioritet 2. Razvijeno i povezano područje								
Posebni cilj 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji			x	x				x
Mjera 2.1.1.			x	x				
Mjera 2.1.2.								x
Mjera 2.1.3.				x				
Mjera 2.1.4.								
Mjera 2.1.5.								
Mjera 2.1.6.								
Mjera 2.1.7.								
Posebni cilj 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa		x	x	x	x			x
Mjera 2.2.1.					x			
Mjera 2.2.2.				x				
Mjera 2.2.3.		x	x					x

Tablica 13.: Usklađenost/način doprinosa SRUP-a ciljevima Europskog zelenog plana

7.2. Usklađenost SRUP-a s Teritorijalnom Agendom 2030

Teritorijalna Agenda 2030 dokument je nastao 1. prosinca 2020. godine na neformalnom sastanku ministara zemalja članica EU nadležnih za prostorno planiranje, teritorijalni razvoj i teritorijalnu koheziju. Kao rezultat tog sastanka proizašao je dokument koji je moguće primjenjivati na svim razinama – nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj, pa stoga svakako ulazi u jedan od onih dokumenata s kojim valja prikazati usklađenost i način doprinosa strategije razvoja urbanog područja. U nastavku je tablica koja prikazuje kako međusobno odgovaraju ciljevi Teritorijalne agende 2030 i posebni ciljevi te mjere artikulirani u ovom SRUP-u.

Povezanost strateškog okvira SRUP-a s ciljevima iz Teritorijalne agende 2030						
Strategija razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine	Teritorijalna agenda 2030					
	Teritorijalni prioritet 1. Uravnotežena Europa	Teritorijalni prioritet 2. Funkcionalne regije	Teritorijalni prioritet 3. Integracija izvan granica	Teritorijalni prioritet 4. Zdrav okoliš	Teritorijalni prioritet 5. Kružno gospodarstvo	Teritorijalni prioritet 6. Održive veze
Prioritet 1 Kvalitetan život						
Posebni cilj 1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga	x	x		x		
Mjera 1.1.1.	x	x		x		
Mjera 1.1.2.						
Mjera 1.1.3.						
Posebni cilj 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti	x	x				
Mjera 1.2.1.	x	x				
Mjera 1.2.2.	x	x				
Mjera 1.2.3.	x	x				
Prioritet 2. Razvijeno i povezano područje						
Posebni cilj 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji	x	x		x	x	
Mjera 2.1.1.	x	x				
Mjera 2.1.2.	x	x		x	x	
Mjera 2.1.3.	x	x			x	
Mjera 2.1.4.	x	x				
Mjera 2.1.5.	x	x				
Mjera 2.1.6.	x	x				
Mjera 2.1.7.						
Posebni cilj 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa	x	x		x		x
Mjera 2.2.1.				x		x
Mjera 2.2.2.	x	x		x		x
Mjera 2.2.3.	x	x		x		

Tablica 14.: Usklađenost/način doprinosa SRUP-a ciljevima Teritorijalne agende 2030

7.3. Usklađenost SRUP-a s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (NRS 2030)

NRS 2030 glavni je dugoročni strateško-razvojni dokument na razini Republike Hrvatske, pa svaka strategija na razini općine/grada, županije ili urbanog područja mora biti u skladu s njom, odnosno mora se vidjeti kako posebni ciljevi korespondiraju sa strateškim smjerovima i ciljevima u NRS 2030. Ovaj SRUP također je usklađen i doprinosi tim krovnim strateškim smjerovima i ciljevima, a to je prikazano sljedećom tablicom.

Povezanost strateškog okvira SRUP-a s ciljevima iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine													
Strategija razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine	NRS 2030												
	Razvojni smjer 1. Održivo gospodarstvo i društvo				Razvojni smjer 2. Jačanje otpornosti na krize			Razvojni smjer 3. Zelena i digitalna tranzicija				Razvojni smjer 4. Ravnomjieran regionalni razvoj	
	SC 1.	SC 2.	SC 3.	SC 4.	SC 5.	SC 6.	SC 7.	SC 8.	SC 9.	SC 10.	SC 11.	SC 12.	SC 13.
Prioritet 1 Kvalitetan život													
Posebni cilj 1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga	x	x				x		x					x
Mjera 1.1.1.	x	x				x	x	x					x
Mjera 1.1.2.	x	x											
Mjera 1.1.3.													
Posebni cilj 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti		x			x			x					x
Mjera 1.2.1.					x								x
Mjera 1.2.2.		x			x								x
Mjera 1.2.3.					x			x					x
Prioritet 2. Razvijeno i povezano područje													
Posebni cilj 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji	x	x						x					x
Mjera 2.1.1.								x					x
Mjera 2.1.2.													x
Mjera 2.1.3.													x
Mjera 2.1.4.		x											x
Mjera 2.1.5.	x												x
Mjera 2.1.6.	x												x
Mjera 2.1.7.	x												
Posebni cilj 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa							x	x		x	x		x
Mjera 2.2.1.										x			x
Mjera 2.2.2.							x	x					x
Mjera 2.2.3.											x		x

Tablica 15.: Usklađenost/način doprinosa SRUP-a ciljevima NRS 2030

7.4. Usklađenost SRUP-a s Planom razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021.-2027. godine

Plan razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021. – 2027. godine srednjoročni je akt strateškog planiranja za naredno razdoblje za Požeško-slavonsku županiju čiji je središnji dio UP Požega. U donjoj tablici izneseni su ključni ciljevi iz Plana razvoja s kojima je prikazana usklađenost, odnosno način doprinosa SRUP-a preko njegovih posebnih ciljeva i pripadajućih mjera.

Povezanost strateškog okvira SRUP-a s ciljevima iz Plana razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021.-2027. godine																	
<i>Strategija razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine</i>	<i>Plan razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021.-2027. godine</i>																
	Prioritet 1. Razvoj konkurentnoga inovativnog gospodarstva kroz zeleni i pametni razvoj				Prioritet 2. Povećati kvalitetu življenja								Prioritet 3. Učinkovita javna uprava i upravljanje imovinom, prostorno i strateško planiranje			Prioritet 4. Ravnomjerni i regionalni razvoj	
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.	2.7.	2.8.	3.1.	3.2.	3.3.	4.1.	4.2.
<i>Prioritet 1 Kvalitetan život</i>																	
Posebni cilj 1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga	X			X	X	X	X	X	X		X	X					X
Mjera 1.1.1.	X			X	X		X	X	X		X	X			X		X
Mjera 1.1.2.				X	X	X	X										
Mjera 1.1.3.																	
Posebni cilj 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti					X	X	X		X								X
Mjera 1.2.1.						X	X		X								X
Mjera 1.2.2.					X		X		X								X
Mjera 1.2.3.					X		X		X								X
<i>Prioritet 2. Razvijeno i povezano područje</i>																	
Posebni cilj 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji	X	X	X	X			X	X			X						X
Mjera 2.1.1.	X			X							X						X
Mjera 2.1.2.																	X
Mjera 2.1.3.	X										X						X
Mjera 2.1.4.				X													X
Mjera 2.1.5.			X				X										X
Mjera 2.1.6.		X						X									X
Mjera 2.1.7.			X				X										
Posebni cilj 2.2. Pобољшanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa			X				X			X	X				X		X
Mjera 2.2.1.			X				X			X							X
Mjera 2.2.2.											X				X		X
Mjera 2.2.3.										X							X

Tablica 16.: Usklađenost/način doprinosa SRUP-a Planu razvoja PSŽ 2021. – 2027

8. OPIS PRIORITETA JAVNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

Prioritetna područja i pripadajuće aktivnosti javnih politika proizlaze iz utvrđene srednjoročne vizije razvoja, napravljene analize stanja i utvrđenih razvojnih potreba i razvojnih potencijala. Prioriteti javnih politika predstavljaju glavna područja strateško-razvojne intervencije te se unutar njih formiraju posebni ciljevi SRUP-a i mjere potrebne za provođenje i izvršenje postavljenih ciljeva. Definiranje i opis prioriteta javnih politika u srednjoročnom razdoblju čini samu jezgru strateškog okvira. U poglavlju 6. već je predstavljen strateški okvir koji se odnosi na integrirana teritorijalna ulaganja, a u ovom će poglavlju biti prikazan cjeloviti strateški okvir SRUP-a.

Strateški okvir razvoja UP-a Požega predstavlja glavni dio SRUP-a u kojemu se izlažu i objašnjavaju posebni ciljevi unutar prioriteta područja javne politike te pripadajuće mjere koje se primjenjuju kako bi oni mogli biti ostvareni. Iz strateškog okvira proizlazi i baza projekata koji su objedinjeni u Akcijskom planu provedbe, s danim rokom izvršenja, organizacijama odgovornim za provedbu (nositelji), ključnim pokazateljima te financijskim sredstvima i izvorima financiranja.

Definiranje strateškog okvira rezultat je rada u radnim skupinama Partnerskog vijeća podijeljenom u tri sektora (društvo, gospodarstvo i urbano okruženje), a vodilo se računa o tome da dani zaključci budu S.M.A.R.T. (Specific, Measurable, Attainable, Realistic, Timely, dakle specifični, mjerljivi, ostvarivi, realni i vremenski definirani). Svaki je od elemenata strateškog okvira obrazložen, doveden u zajednički kontekst i potkrijepljen Analizom stanja i SWOT analizom. Svako strateško planiranje kreće s prikupljanjem informacija (analitički dio), nakon čega slijedi definiranje vizije i određivanje prioriteta područja javne politike. Unutar prioriteta područja javne politike pobliže se definiraju posebni ciljevi, a njih pobliže određuju mjere potrebne za njihovo ostvarenje. Ideja je da baza razvojnih projekata odgovara definiranim posebnim ciljevima i da se mjere mogu opisati i objasniti upravo projektnim aktivnostima. Kako bi kompletna izrada strateškog dokumenta bila uspješna i provjerljiva, postupak praćenja i vrednovanja konstantan je proces koji pomaže i pri dobivanju novih informacija koje mogu utjecati na redefiniranje nekih od elemenata strateškog okvira.

Slika 4.: Prikaz radnji i aktivnosti pri strateškom planiranju; izrada autora

UP Požega definira dva glavna prioritetna područja javnih politika:

- **Prioritet 1. Kvalitetan život**
- **Prioritet 2. Razvijeno i povezano područje**

8.1. Prioritet 1. Kvalitetan život

Prioritet 1. Kvalitetan život podrazumijeva ostvarenje visoke kvalitete života svih stanovnika UP-a kako je definirano srednjoročnom razvojnom vizijom te za što se pretpostavlja dobra koordinacija između sva tri sektorska područja – društva, gospodarstva i urbanog okruženja. S obzirom na to da se radi prvenstveno o zahvatu u područje društva, naglasak u ciljevima je na javnim uslugama i smanjenju socijalne isključenosti. Prema tome, sljedeći posebni ciljevi proizlaze iz prvog prioritetnog područja:

PC 1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz javne usluge

PC 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti

Unutar ovih dvaju posebnih ciljeva izdvajaju se određene mjere potrebne za njihovo ostvarenje. U poglavlju 6. već su opisane one mjere koje se specifično odnose na integrirana teritorijalna ulaganja, a ovdje se donosi popis svih mjera, uz njihovo kratko objašnjenje.

Posebni cilj	
1.1.	Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga
Mjere	
1.1.1.	Razvoj sadržaja u kulturi i javnom prostoru
1.1.2.	Razvoj dodatnih edukativnih programa u predškolskim i školskim ustanovama
1.1.3.	Unaprjeđenje ljudskih, infrastrukturnih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta javnih ustanova

Tablica 17.: Sve mjere posebnog cilja 1.1.

Posebni cilj	
1.2.	Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti
Mjere	
1.2.1.	Razvoj i poticanje deinstitutionalizacije socijalnih usluga
1.2.2.	Promicanje bavljenja sportom i veća ponuda sportskih sadržaja
1.2.3.	Razvoj sadržaja za provođenje slobodnog vremena izvan redovne nastave

Tablica 18.: Sve mjere posebnog cilja 1.2.

Prvi posebni cilj (PC 1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga) proizlazi iz Analize stanja i SWOT analize gdje je zaključeno da na UP-u Požega ima mnogo socijalnih problema koji uključuju i sporiji pad nezaposlenosti u odnosu na nacionalni prosjek, nesrazmjer u nezaposlenosti između muškaraca i žena i druge vrlo negativne demografske trendove. Amortizacija ovih negativnih nalaza moguća je jačanjem javnih usluga, odnosno dizanjem kvalitete života kroz jačanje javnih usluga, što podrazumijeva veću ponudu različitih sadržaja i njihovu dostupnost. To konkretno znači povećanje različitih sadržaja u kulturi i društvu (Mjera 1.1.1.), razvoj dodatnih edukativnih programa u predškolskim i školskim ustanovama (Mjera 1.1.2.) i, konačno, unaprjeđenje ljudskih, infrastrukturnih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta javnih ustanova (Mjera 1.1.3.). Potonja mjera zaokružuje razvoj i obnavljanje postojeće društvene, zdravstvene i odgojno-obrazovne infrastrukture.

Što se tiče drugog posebnog cilja (PC 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti), on proizlazi iz činjenice da na UP-u Požega ima mnogo stare populacije s daljnjom tendencijom starenja i drugih društveno osjetljivih skupina (natprosječan broj ljudi u riziku od siromaštva, onih ispod granice siromaštva, mlade populacije koja iseljava, osobe s teškoćama u razvoju) kojima – prijeto neka razina socijalne isključenosti. Prema tome, posebni se cilj u tom području odnosi na dizanje kvalitete života kroz jačanje opće društvene infrastrukture kako bi se prevenirala i socijalna isključenost. To uključuje širenje različitih oblika deinstitutionalizacije socijalnih usluga kako bi se premostio institucionalni kadrovski i

infrastrukturni nedostatak (Mjera 1.2.1.), orijentaciju na one vrste aktivnosti koje omogućavaju osjećaj uključenosti i zajedništva među svim populacijskim skupinama, a sportske su aktivnosti svakako jedne od njih (Mjera 1.2.2.), te posebnu pažnju za upotpunjavanje slobodnog vremena za učenike izvan redovne nastave (Mjera 1.2.3.).

8.2. Prioritet 2. Razvijeno i povezano područje

Prioritet 2. Razvijeno i povezano područje podrazumijeva prvenstveno ostvarenje gospodarskih ciljeva u smislu zelenog i održivog razvoja, cirkularne ekonomije i korištenja pametnih tehnologija (tehnologije IV. industrijske revolucije) te doprinos povezanosti na cijelom urbanom području, što znači i razvoj prometne infrastrukture, sigurnosne infrastrukture, korištenja inovativnih rješenja u prometu i drugih načina jačanja vezne infrastrukture, a da se pritom vodi računa o okolišu, odnosno zaštiti prirodnih resursa. Stoga, sljedeći posebni ciljevi proizlaze iz ovog prioritetnog područja:

PC 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji

PC 2.2. Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa

Unutar ovih dvaju posebnih ciljeva također se izdvajaju određene mjere potrebne za njihovo ostvarenje. U poglavlju 6. već su opisane one mjere koje se specifično odnose na integrirana teritorijalna ulaganja, a ovdje se donosi popis svih mjera, uz njihovo kratko objašnjenje.

Posebni cilj	
2.1.	Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji
Mjere	
2.1.1.	Uključivanje stručnjaka iz različitih područja u aktivno planiranje razvoja
2.1.2.	Practiciranje održive cirkularne (kružne) ekonomije
2.1.3.	Osnivanje edukativnih centara za zeleno i pametno gospodarenje
2.1.4.	Prilagodba obrazovnog sustava potrebama gospodarstva
2.1.5.	Iskorištavanje zapuštenih područja u svrhu njihove aktivacije i osuvremenjivanja
2.1.6.	Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine u turističke svrhe
2.1.7.	Promicanje i practiciranje aktivnog turizma kojim se koriste specifične pogodnosti i značajke kraja

Tablica 19.: Sve mjere posebnog cilja 2.1.

Posebni cilj	
2.2.	Poboljšanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa
Mjere	
2.2.1.	Izgradnja i rekonstrukcija pješačke i biciklističke infrastrukture
2.2.2.	Razvoj sustava upravljanja kriznim situacijama kroz ulaganje u ljudske i infrastrukturne kapacitete službi koje se bave zaštitom i spašavanjem
2.2.3.	Razvoj digitalne infrastrukture

Tablica 20.: Sve mjere posebnog cilja 2.2.

Treći posebni cilj (PC 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji) nadovezuje se na glavne gospodarske potrebe, a naročito naglašava brojne potencijale u području kulture i turizma, s još ponekim nedostacima u razvijenosti infrastrukture poslovne potpore i neiskorištenosti brojnih područja u gospodarske svrhe. Kako je ideja zelene ekonomije jedna od temeljnih ideja narednog programskog razdoblja, ali i nadređenih strateških dokumenata, i u SRUP-u Požega ta ideja, pridružena održivom razvoju, ima ulogu jednog od ciljeva. Da bi bilo moguće održivo upravljati resursima, potrebno je uključiti stručnjake iz različitih područja (interdisciplinarno i multidisciplinarno) u aktivno planiranje razvoja (Mjera 2.1.1.). Time se stvaraju uvjeti za prakticiranje održivog cirkularnog (kružnog) gospodarstva (Mjera 2.1.2.). Nadalje, zbog nedostatka radne snage i stručnog/profesionalnog kadra, pa i iseljavanja stanovništva, oskudnost ljudskih resursa predstavlja potencijalan problem koji mora biti zahvaćen u predradnjama prije ostvarivanja ciljeva i prioriteta u gospodarstvu. Zato je važan korak poticanje zadržavanja ljudi i radne snage kroz razne programe zapošljavanja, educiranja o novim i inovativnim načinima gospodarenja („zeleno“ i „pametno“) i uključivanja u svakodnevne gospodarske, društvene i komunalne poslove, što zajedno daje sliku integriranog razvoja održivog urbanog poljoprivredno-prehrambenog sustava (Mjera 2.1.3.). Edukacija, osuvremenjivanje i inovacije podrazumijevaju pojačani proces digitalizacije i korištenja raznih pametnih tehnologija koje upravljanje gospodarstvom čine lakšim i bržim, čime se potencijalno savladavaju i pravne i administrativne prepreke. Potrebno je stvoriti transfer znanja i umrežavanje, što uključuje i poticaj umrežavanju manje iskusnih poduzetnika s iskusnijima kako bi se radilo na unaprjeđenju poslovanja. Drugim riječima, potrebno je stvoriti stabilnu platformu za suradnju svih dionika u gospodarstvu. To je nemoguće postići bez prilagođavanja obrazovnog sustava potrebama gospodarstva (Mjera 2.1.4.), spomenutog osnivanja dodatnih edukativnih centara za zeleno i pametno gospodarenje te iskorištavanja zapuštenih područja, npr. brownfield područja u svrhu njihove prostorne aktivacije i prenamjene za neku vrstu djelatnosti (Mjera 2.1.5.). Konačno, značajno mjesto u sektoru gospodarstva zauzimaju mjere u području turizma, konkretno posebnih oblika turizma. Prvenstveno se to odnosi na kontinentalni ruralni turizam u širem smislu koji znači i uključivanje poljoprivrede u turističku djelatnost. Osim poljoprivrede, bogatstvo prirodne i kulturne baštine samo po sebi podrazumijeva i uključivanje u turističku ponudu. Sve to u kombinaciji znači da se različite gospodarske djelatnosti i resursi mogu iskoristiti u turističke svrhe, pa se prema tome razvijaju i hibridni, ali jasno definirani posebni oblici turizma koji uključuju i konzumiranje domaće hrane, pića te rekreativne aktivnosti poput vožnje biciklom – gastroturizam, enoturizam, cikloturizam i sl. Takvi oblici aktivnog turizma i turizma koji uključuje specifične pogodnosti i značajke kraja čine još jednu zaokruženost i povezivanje prirodnog, društvenog, kulturnog i gospodarskog aspekta (Mjere 2.1.6. i 2.1.7.).

Četvrti posebni cilj (PC 2.2. Pобољшanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa) koji proizlazi iz pregleda situacije u urbanom okruženju dodatno zaokružuje na osnovnoj

infrastrukturnoj razini glavne strateške ciljeve razvoja UP-a Požega. U tom su smislu detektirani problemi na razini primarne i vezne infrastrukture od velikog značaja za postavljanje jasnog plana razvoja u ovom sektoru. Najviše se istaknula upravo loša prometna povezanost i neadekvatno stanje cesta, nedovoljno dobra pokrivenost kanalizacijskom infrastrukturom te kaskanje u razvoju što se tiče digitalne povezanosti (npr. širokopojasni internet). Prema tome, pitanja povezanosti i dostupnosti u središtu su problematike urbanog okruženja koja neposredno utječe i na dostupnost socijalnih usluga i jačanje gospodarskih aktivnosti. Potrebno je tako bolje međusobno povezati područje, a pripadajući koraci u tom smjeru uključuju naročito posvećivanje pozornosti infrastrukturi za „slabije“ sudionike u prometu, pa se tome tako nameće i izgradnja te rekonstrukcija pješačke i biciklističke infrastrukture (Mjera 2.2.1.). Zbog mnoštva okolišnih prijetnji, ali i izazova s kojima se suočava cijeli svijet, potrebno je uložiti napore u razvoj sustava koji čini upravljanje kriznim situacijama lakšim, što se posebice odnosi na infrastrukturne kapacitete službi koje se bave zaštitom i spašavanjem (Mjera 2.2.2.). Konačno, budući da je digitalizacija opći cilj koji povezuje sva područja i ideju „pametnog upravljanja“, značajno je proširiti i internetsku infrastrukturu, ali uopće i digitalnu infrastrukturu kao takvu (Mjera 2.2.3.).

9. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA

U ovom poglavlju slijedi tablični prikaz posebnih ciljeva i njihovih ključnih pokazatelja ishoda pridruženih nadređenim strateškim ciljevima iz NRS 2030 i ITP-a gdje su definirani pripadajući pokazatelji učinka s početnim i ciljnim vrijednostima.

Posebni cilj 1.1. SRUP-a

SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u % prosjeka EU-a	65% (2019.)	75%
SC2: Obrazovani i zaposleni ljudi (NRS 2030)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Stopa sudjelovanja odraslih (25-64) u cjeloživotnom obrazovanju	3,5% (2019.)	Dostići prosjek EU
SC6: Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Totalna stopa fertiliteta	1,47 djece (2018.)	1,8 djece
SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost (NRS 2030)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije	28,02% (2018.)	36,40%
SC10: Održiva mobilnost		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Indeks globalne konkurentnosti, komponenta „infrastruktura”	32. mjesto (2019.)	< 28. mjesta
SC13: Jačanje regionalne konkurentnosti (NRS 2030)		

<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Regionalni indeks konkurentnosti	32 (2019.)	38
RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja (ITP)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2029.</i>
RCO74 Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj	0,00	262.685,00
RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika (ITP)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2029.</i>
RCO58 Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora (km)	0,00	164,00
RCO60 - Gradovi s novim ili moderniziranim digitaliziranim sustavima gradskog prijevoza	0,00	10,00
RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima (ITP)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2029.</i>
RCO19 Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima (m ²)	0,00	73.000,00
RCO77 Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	0,00	32,00
RCO5.1.1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima (kvadratni metri)	0,00	55.000,00
PC1.1.: Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga i smanjenje socijalne isključenosti (SRUP)		
<i>Pokazatelj ishoda</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2027.</i>
Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima (m ²)	0,00	3200
Stanovnici obuhvaćeni projektima u okviru strategije za razvoj urbanog područja (osobe)	0,00	44.890

Tablica 21.: Pokazatelji ishoda za Posebni cilj 1.1.

Posebni cilj 1.2. SRUP-a

SC2: Obrazovani i zaposleni ljudi (NRS 2030)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Stopa sudjelovanja odraslih (25-64) u cjeloživotnom obrazovanju	3,5% (2019.)	Dostići prosjek EU
SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Očekivani broj godina zdravog života	58,5 godina žene i 56,5 godina muškarci (2018.)	>64 godina žene i >64 godina muškarci
SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost (NRS 2030)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije	28,02% (2018.)	36,40%
SC13: Jačanje regionalne konkurentnosti (NRS 2030)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Regionalni indeks konkurentnosti	32 (2019.)	38
RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima (ITP)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2029.</i>
RCO19 Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima (m ²)	0,00	73.000,00
RCO77 Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	0,00	32,00
RCO5.1.1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima (kvadratni metri)	0,00	55.000,00
PC1.2.: Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti (SRUP)		
<i>Pokazatelj ishoda</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2027..</i>
Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima (m ²)	0,00	2000
Stanovnici obuhvaćeni projektima u okviru strategije za razvoj urbanog područja (osobe)	0,00	44.890

Tablica 22.: Pokazatelji ishoda za Posebni cilj 1.2.

Posebni cilj 2.1. SRUP-a

SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u % prosjeka EU-a	65% (2019.)	75%
SC2: Obrazovani i zaposleni ljudi (NRS 2030)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Stopa sudjelovanja odraslih (25-64) u cjeloživotnom obrazovanju	3,5% (2019.)	Dostići prosjek EU
SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost (NRS 2030)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije	28,02% (2018.)	36,40%
SC13: Jačanje regionalne konkurentnosti (NRS 2030)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2030.</i>
Regionalni indeks konkurentnosti	32 (2019.)	38
RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja (ITP)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2029.</i>
RCO74 Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj	0,00	262.685,00
RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima (ITP)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2029.</i>
RCO19 Javne zgrade s poboljšanim energetskim svojstvima (m ²)	0,00	73.000,00
RCO77 Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	0,00	32,00

RCO5.1.1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima (kvadratni metri)	0,00	55.000,00
PC2.1.: Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji (SRUP)		
Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2027.
Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima (m ²)	0,00	260
Stanovnici obuhvaćeni projektima u okviru strategije za razvoj urbanog područja (osobe)	0,00	44.890

Tablica 23.: Pokazatelji ishoda za Posebni cilj 2.1.

Posebni cilj 2.2. SRUP-a

SC7: Sigurnost za stabilan razvoj		
Pokazatelj učinka	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2030.
BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u % prosjeka EU-a	65% (2019.)	75%
SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost (NRS 2030)		
Pokazatelj učinka	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2030.
Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije	28,02% (2018.)	36,40%
SC10: Održiva mobilnost		
Pokazatelj učinka	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2030.
Indeks globalne konkurentnosti, komponenta „infrastruktura“	32. mjesto (2019.)	< 28. mjesta
SC13: Jačanje regionalne konkurentnosti (NRS 2030)		
Pokazatelj učinka	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2030.
Regionalni indeks konkurentnosti	32 (2019.)	38
RS02.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika (ITP)		

<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2029.</i>
RCO58 Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora (km)	0,00	164,00
RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima (ITP)		
<i>Pokazatelj učinka</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2029.</i>
RCO19 Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima (m ²)	0,00	73.000,00
RCO77 Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	0,00	32,00
RCO5.1.1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima (kvadratni metri)	0,00	55.000,00
PC2.2.: Pобољшanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa (SRUP)		
<i>Pokazatelj ishoda</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljna vrijednost 2027.</i>
Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora (km)	0,00	25
Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima (m ²)	0,00	900

Tablica 24.: Pokazatelji ishoda za Posebni cilj 2.2.

10. TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA

U nastavku slijedi taksativni popis projekata od strateškog značaja te njihov kratki opis, razina spremnosti, planirano trajanje, ukupna procijenjena vrijednost (u eurima) te planirani izvori financiranja. U prvom dijelu navedeni su projekti koji se predlažu iz ITU mehanizma, a poredani su prema ciljevima i mjerama kako su već označeni u tablici u poglavlju 6.3. gdje je obrazložena njihova strateška relevantnost i doprinos ideji ITU-a, naročito u elementima sektorske i teritorijalne integracije. U drugom dijelu nalazi se baza svih razvojnih projekata za UP Požega koji su detaljnije razloženi u Akcijskom planu provedbe.

10.1. Projekti koji se predlažu za financiranje iz ITU mehanizma

Za financiranje iz ITU mehanizma predlažu se za UP Požega 18 projekata, od kojih oni od rednog broja 1. do 9. pripadaju Prioritetu 1. Kvalitetan život, a oni od rednog broja 10. do 18. Prioritetu 2. Razvijeno i povezano područje. Unutar oba prioritetna područja zastupljeni su u ostvarenju svi posebni ciljevi.

Projekt od strateškog značaja: <i>Revitalizacija povijesne gradske jezgre grada Požege</i>	
1.	Kratki opis projekta: Rekonstrukcija i uređenje glavnog trga u Požegi čime će porasti razina komunalnih usluga i standarda, povećat će se pristupačnost, uređenost i funkcionalnost javne površine. Uključuje i proširenje malog dijela pješačke zone prema Trgu Sv. Terezije. Cilj je reguliranje prometa u centru grada, djelomično izmještanje prometa u mirovanju s plohe središnjeg trga te uređenje plohe trga u skladu s njenom povijesnom, kulturnom i društvenom važnošću. Izgradnja društveno-poduzetničkog centra koji bi se sastojao od male multifunkcionalne dvorane namijenjene za održavanje raznih društvenih događanja. Također, dio prostora imat će edukacijsko-prezentacijsko-prodajne namjenu (tržnica) i manjeg gospodarskog dijela u vidu prostora za ugostiteljski objekt kao i dijelom javnih prostora kojibi bio stavljen na raspolaganje javnosti. Kako bi se zadovoljile potrebe prometa u mirovanju i funkcionalnosti navedenog centra izgradila bi se podzemna garaža (2 etaže) kako bi se osigurao neometan pristup navedenom centru (posebno nakon što se uredi ploha središnjeg trga te djelomično ukloni promet s njega). Osim toga potrebno je urediti prilaznu cestu (Sokolova ulica) a koja zahtjeva rušenje nekoliko starijih zgrada u vlasništvu Grada Požege te zbog veće sigurnosti i protočnosti prometa na ulazu u navedenu ulicu bi se uredio kružni tok. U zgradama koje su predviđene za rušenje trenutno se nalazi nekoliko udruga koje aktivno sudjeluju u društvenom životu te bi se za njih trebao osigurati alternativni prostor. Projektom će se postaviti videonadzor na javne površine kao što su trgovci, pješačke zone, javna parkirališta, javna igrališta, parkove i na lokacije gdje nastaju štete na gradskoj imovini. Instaliranim sustavom planira se postići veća sigurnost građana i veći stupanj zaštite gradske imovine, smanjiti broj oštećenja na urbanoj opremi, stupovima javne rasvjete, oštećenju naličja zgrada i sl.

	Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija u izradi
	Planirano trajanje projekta: 48 mjeseci
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 11.600.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Grada Požege
2.	Projekt od strateškog značaja: <i>Uređenje Trga Sv. Augustina u Velikoj</i>
	Kratki opis projekta: Projekt podrazumijeva uređenje Trga Sv. Augustina u Velikoj, čime se povećava njegova pristupačnost za različite sadržaje, a tako i participaciju raznih društvenih aktera u osmišljavanju tih sadržaja.
	Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija u izradi
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 265.251,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Općine Velika
3.	Projekt od strateškog značaja: <i>Rekonstrukcija kulturno-interpretacijskog centra Jakšić</i>
	Kratki opis projekta: Projekt ima svrhu učiniti ovaj prostor pogodnim za razvijanje različitih sadržaja, ponajprije u kulturi i time povećati atraktivnost Općine..
	Spremnost projekta: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 997.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Općine Jakšić
4.	Projekt od strateškog značaja: <i>Izgradnja i opremanje zgrade Gradskog kazališta Požega</i>
	Kratki opis projekta: Projektom će se izgraditi i opremiti nova zgrada Gradskog kazališta Požega. Postojeća zgrada u kojoj je smješteno kazalište je neadekvatna i neprilagođena vremenu i potrebama. Izgradnja nove zgrade predviđena je na lokaciji u neposrednoj blizini glavnog gradskog trga te ostalih važnih kulturnih ustanova grada.
	Spremnost projekta: Projektna ideja
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 4.000.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Grada Požege

5.	Projekt od strateškog značaja: <i>Uređenje centra za udruge u ulici Matije Gupca u Požegi</i>
	Kratki opis projekta: Uređenje budućeg prostora Centra za udruge u ulici Matije Gupca podrazumijeva rušenje dijela postojeće zgrade te temeljitu rekonstrukciju ostatka zgrade. Rekonstruirana zgrada Centra za udruge biti će visokoenergetski učinkovita te prilagođena potrebama udruga koji će zbog rušenja zgrada u Sokolovoj ulicu biti iseljeni. Projekt je povezan sa uređenjem Komplexa županije jer bi na mjestu postojeće zgrade bio ulaz u novouređeno dvorište županije.
	Spremnost projekta: Projektna ideja
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.000.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Grada Požege
6.	Projekt od strateškog značaja: <i>Sportski kompleks „Slavonija“</i>
	Kratki opis projekta: Izgradnja sportskog kompleksa sa zgradom sa tribinom, glavnim i pomoćnim terenom s ciljem osiguravanja adekvatnih prostora za sportske aktivnosti djece i mladih.
	Spremnost projekta: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija
	Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.000.000,00 €
Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Grada Požege	
7.	Projekt od strateškog značaja: <i>Izgradnja sportske dvorane Gimnazije u Požegi</i>
	Kratki opis projekta: Projekt se odnosi na izgradnju i opremanje nove energetski učinkovite zgrade za sekundarno obrazovanje. Povećanjem prostornih kapaciteta škole stvorit će se preduvjeti za obavljanje nastavnih i izvan nastavnih aktivnosti koje se trenutno provode na neadekvatan način i za obavljanje nastavnih i izvan nastavnih aktivnosti koje se trenutno ne mogu obavljati (iako su predviđeni važećim standardima). Prostori na katu i u nastavku zgrade projektirati će se kao prostori s više namjena (učionice i prostori za izvannastavne aktivnosti), višefunkcionalni prostor za prehranu i dnevni boravak učenika, prostor za posluživanje hrane, sanitarni čvorovi, pomoćne prostorije. Uz novi objekt planirano je urediti vanjski prostor na način proširenja trenutnog prostora te oblikovanja zelene površine, a s ciljem unaprjeđenja urbane bioraznolikosti i razvoja zelene infrastrukture.

	Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija u izradi
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 6.238.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Požeško-slavonske županije
8.	Projekt od strateškog značaja: <i>Izgradnja višenamjenskog sportskog objekta u Kaptolu</i>
	Kratki opis projekta: Uređenje sportskog objekta uz postojeći nogometni teren. „Krov“ objekta bila bi tribina dok bi se prostorije u objektu koristile za potrebe sportskih klubova, kulturno-umjetničkih društava i udruga s područja Općine Kaptol. Projekt ima "zelene" elemente jer je planirano i projektirano postavljanje solarnih panela na krov tribine.
	Spremnost projekta: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.000.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR, Proračun Općine Kaptol
9.	Projekt od strateškog značaja: <i>Izgradnja i opremanje atletskog stadiona u Požezi</i>
	Kratki opis projekta: Projekt predviđa izgradnju i opremanje staza i igralište te kompleks s potrebnim parkirališnim mjestima, rasvjetom, potrebnim pratećim objektom (svlačionice, sanitarni čvorovi)
	Spremnost projekta: Projektna ideja
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 5.000.000,00 €
Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Grada Požege	
10.	Projekt od strateškog značaja: <i>Edukativno-interpretacijski poligon za preciznu poljoprivredu i enogastronomiju</i>
	Kratki opis projekta: Projekt podrazumijeva dogradnju klijeti i spremišta vina s dvoranom za preciznu poljoprivredu i upravljanje dron tehnologijom. U prostoru bi se održavale eno- gastro prezentacije i podučavanja o modernim oblicima poljoprivrednog gospodarenja i upravljanja dron tehnologijom.
	Spremnost projekta: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca

	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 400.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), vlastita sredstva Fakulteta turizma i ruralnog razvoja
11.	Projekt od strateškog značaja: <i>Planinarski dom Orljavac s poučno-edukativnim stazama na šumskom području Brestovca</i>
	Kratki opis projekta: Preuređenje postojeće "stare škole" u objekt za noćenje i bivanje (hotel, motel, planinarski dom i slično). Cilj ovih projekata je informiranje o šumi, održivo raspolaganje šumom, zaštita okoliša i prirodne ljepote krajobraza u kojoj bi zaživjela škola uprirodi ali i razne druge aktivnosti za lokalno stanovništvo ali i izletnike. Uspostava i uređenje poučnih staza podrazumijeva manje građevinske radove, zemljane radove, stabilizaciju terena ukoliko je potrebno, ugradnja i postavljanje manje infrastrukture (vidikovci, odmorišta, info table, stube, zaštitne ograde) a sve u skladu sa pravilima struke i implementiranja edukativnogsadržaja u šume bez narušavanja eko sustava iste.
	Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija u izradi.
	Planirano trajanje projekta: 48 mjeseci
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.873.935,22 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Općine Brestovac
12.	Projekt od strateškog značaja: <i>Kompleks Županija – Požega</i>
	Kratki opis projekta: Projekt je zamišljen kao prva faza cjelokupne obnove kompleksa zaštićenog kulturnog dobra Županijske palače, a sve s ciljem otvaranja i prezentiranja javnosti. Dvorišni dio kompleksa obnovit će se i urediti na način proširenja trenutnog prostora, izgradnjom podzemne garaže te oblikovanjem zelene površine, a s ciljem unaprjeđenja urbane bioraznolikosti i razvoja trenutno nedostatne zelene infrastrukture. Osim urbane zelene infrastrukture i zone odmora i relaksacije za posjetitelje/građane izgradit će se reprezentativan pristup cjelokupnom zaštićenom kulturnom području što podiže razinu atraktivnosti. Također, projekt ima puno širi kontekst s obzirom da se trenutno zatvoreni prostor sa starim objektima posve uređuje i otvara javnosti i što je najbitnije osigurava se parkirališni prostor koji je jedan od vodeći prometnih problema u središtu grada
	Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija u izradi
	Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.530.000,00 €

	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Požeško-slavonske županije
13.	Projekt od strateškog značaja: <i>Uređenje amfiteatra bivšeg atletskog stadiona</i>
	Kratki opis projekta: Na parceli uz zgradu Gimnazije planirana je izgradnja sportske dvorane i uređenja višenamjenskog prostora za izvođenje kulturno umjetničkih programa i prostor za okupljanje građana. Za planirane radove izrađeno je idejno rješenje koje predviđa s obzirom na obuhvat parcele izvedbu novih vanjskih tribina i amfiteatra uz zgradu sportskedvorane.
	Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija u izradi
	Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 750.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Požeško-slavonske županije
14.	Projekt od strateškog značaja: <i>Biciklističke i pješačke staze Općine Velika</i>
	Kratki opis projekta: Izgradnja biciklističkih i pješačkih staza na dionicama uz prometnice: 1. Velika - Radovanci - Potočani - Draga - Biškupci - Stražeman 2. Velika - Trenkovo
	Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija u izradi
	Planirano trajanje projekta: 36 mjeseci
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.330.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), proračun Općine Velika
15.	Projekt od strateškog značaja: <i>Biciklističke i pješačke staze Općine Jakšić</i>
	Kratki opis projekta: Izgradnja biciklističkih i pješačkih staza na dionici uz prometnicu:.. Jakšić - Eminovci
	Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija u izradi
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 500.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Općine Jakšić
16.	Projekt od strateškog značaja: <i>Biciklističke i pješačke staze Grada Požege</i>
	Kratki opis projekta: Izgradnja biciklističkih i pješačkih staza na dionicama uz prometnice: 1. Požega – Krivaj

	2. Štitnjak - Golobrdci - Mihaljevci (kod crkve) - jedan krak prema Novim Mihaljevicam a drugi prema Požegi
	3. Požega - Osječka ulica (od vojarnje prema istoku)
	Spremnost projekta: Projektno-tehnička dokumentacija u izradi
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.330.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Grada Požege
17.	Projekt od strateškog značaja: <i>Vatrogasno-edukativni centar Pleternica</i>
	Kratki opis projekta: Projekt obuhvaća izgradnju vatrogasno-edukativnog centra u Pleternici koji će pružiti, osim osnovne uloge zaštite građana i imovine, i prostor za edukativne aktivnosti usmjerene prevenciji i zaštiti od požara i ostalih ugroza za stanovništvo.
	Spremnost projekta: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 2.652.519,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Grada Pleternice
18.	Projekt od strateškog značaja: <i>Izgradnja vatrogasnog spremišta u Kaptolu</i>
	Kratki opis projekta: Projekt se sastoji od izgradnje vatrogasnog spremišta u Kaptolu.
	Spremnost projekta: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija
	Planirano trajanje projekta: 24 mjeseca
	Ukupna procijenjena vrijednost projekta: 1.000.000,00 €
	Planirani izvori financiranja: EFRR (ITU), Proračun Općine Kaptol

Tablica 25.: Popis strateških projekata koji se predlažu za financiranje kroz ITU mehanizam s kratkim opisom, trajanjem i procjenom vrijednosti i izvora financiranja

10.2. Baza svih projekata

U nastavku slijedi popis svih razvojnih projekata (onih koji se predlažu kroz ITU mehanizam i onih koji se ne predlažu za ITU) poredanih po posebnim ciljevima i mjerama, uz pripadajuću procjenu vrijednosti u eurima.

R.Br.	Naziv cilja / mjere / projekta	PROCJENA VRIJEDNOSTI (€)
1.1.	PC 1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga	24.797.701,00
1.1.1.	Mjera 1. Razvoj sadržaja u kulturi i javnom prostoru	16.762.251,00
1.1.1.1.	Revitalizacija povijesne gradske jezgre grada Požege	11.600.000,00
1.1.1.2.	Uređenje Trga Sv. Augustina u Velikoj	265.251,00
1.1.1.3.	Rekonstrukcija kulturno-interpretacijskog centra Jakšić	997.000,00
1.1.1.4.	Izgradnja i opremanje zgrade Gradskog kazališta Požega	4.000.000,00
1.1.2.	Mjera 2. Razvoj dodatnih edukativnih programa u predškolskim i školskim ustanovama	7.670.000,00
1.1.2.1.	Izgradnja osnovne škole u naselju Babin vir u Požegi	7.000.000,00
1.1.2.2.	Zdravozubci	100.000,00
1.1.2.3.	Zdrave navike	100.000,00
1.1.2.4.	Zdravi odabir	70.000,00
1.1.2.5.	STEM - MusicLab	400.000,00
1.1.3.	Mjera 3. Unaprjeđenje ljudskih, infrastrukturnih, materijalnih i tehnoloških kapaciteta javnih ustanova	265.450,00
1.1.3.1.	Zajedno u kulturi	265.450,00
1.2.	PC 1.2. Unaprjeđenje kvalitete života kroz smanjenje socijalne isključenosti	18.309.519,00
1.2.1.	Mjera 1. Razvoj i poticanje deinstitucionalizacije socijalnih usluga	4.752.519,00
1.2.1.1.	Tratinčica - centar rane intervencije i psihosocijalne podrške u Pleternici	2.652.519,00
1.2.1.2.	Zajednički iskorak u bolji život	100.000,00
1.2.1.3.	Uređenje centra za udruge u ulici Matije Gupca u Požegi	2.000.000,00
1.2.2.	Mjera 2. Promicanje bavljenja sportom i veća ponuda sportskih sadržaja	12.292.000,00
1.2.2.1.	Sportski kompleks "Slavonija"	2.000.000,00

1.2.2.2.	Izgradnja sportske dvorane Gimnazije u Požegi	6.238.000,00
1.2.2.3.	Izgradnja višenamjenskog sportskog objekta u Kaptolu	1.000.000,00
1.2.2.4.	Izgradnja i opremanje atletskog stadiona u Požegi	3.000.000,00
1.2.2.5.	Sportom protiv predrasuda	54.000,00
1.2.3.	Mjera 3. Razvoj sadržaja za provođenje slobodnog vremena izvan redovne nastave	1.265.000,00
1.2.3.1.	Opremanje montažne sportske dvorane za unapređenje dostupnosti sportskih terena u gradu Požegi	15.000,00
1.2.3.2.	Upoznaj digitalni svijet	100.000,00
1.2.3.3.	Opremanje pametnih dječjih igrališta na području grada Požege i prigradskih naselja	850.000,00
1.2.3.4.	Opremanje gimnastičke dvorane Sokol u Požegi	300.000,00
2.1.	PC 2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji	14.469.385,22
2.1.1.	Mjera 1. Uključivanje stručnjaka iz različitih područja u aktivno planiranje razvoja	1.333.000,00
2.1.1.1.	PCPL - akcelerator razvoja poduzetništva u Pleternici	800.000,00
2.1.1.2.	Aktivni u razvoju	133.000,00
2.1.1.3.	Razvoj centra za poduzetništvo grada Požege	400.000,00

2.1.2.	Mjera 2. Prakticiranje održive cirkularne (kružne) ekonomije	1.707.000,00
2.1.2.1.	Nabava komunalnog vozila za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, kartona i plastike	220.000,00
2.1.2.2.	Nabava komunalnih vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	399.000,00
2.1.2.3.	Nabava komunalnih vozila za miješani komunalni otpad	995.000,00
2.1.2.4.	Provedba programa izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	93.000,00
2.1.3.	Mjera 3. Osnivanje edukativnih centara za zeleno i pametno gospodarenje	400.000,00
2.1.3.1.	Edukativno-interpretacijski poligon za preciznu poljoprivredu i enogastronomiju	400.000,00
2.1.4.	Mjera 4. Prilagodba obrazovnog sustava potrebama gospodarstva	5.575.450,00

2.1.4.1.	Srednja škola Pleternica - faza 2	2.655.000,00
2.1.4.2.	Uspostavljanje R&D znanstvenog centra	2.655.000,00
2.1.4.3.	Nove kompetencije za srednje škole	265.450,00
2.1.5.	Mjera 5. Iskorištavanje zapuštenih područja u svrhu njihove aktivacije i osuvremenjivanja	1.873.935,22
2.1.5.1.	Planinarski dom Orljavac s poučno-edukativnim staza na šumskom području Brestovca	1.873.935,22
2.1.6.	Mjera 6. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine u turističke svrhe	3.480.000,00
2.1.6.1.	Izrada projektne dokumentacije za uređenje Starog grada	200.000,00
2.1.6.2.	Kompleks Županija - Požega	2.530.000,00
2.1.6.3.	Uređenje amfiteatra bivšeg atletskog stadiona	750.000,00
2.1.7.	Mjera 7. Promicanje i prakticiranje aktivnog turizma kojim se koriste specifične pogodnosti i značajke kraja	100.000,00
2.1.7.1.	Upoznaj zavičaj	100.000,00
2.2.	PC 2.2. Pобољшanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa	14.906.486,00
2.2.1.	Mjera 1. Izgradnja i rekonstrukcija pješačke i biciklističke infrastrukture	4.257.967,00
2.2.1.1.	Biciklističke i pješačke staze Općine Velika	1.330.000,00

2.2.1.2.	Biciklističke i pješačke staze Općine Jakšić	500.000,00
2.2.1.3.	Biciklističke i pješačke staze Grada Požege	1.330.000,00
2.2.1.4.	Biciklističke i pješačke staze Općine Brestovac	1.097.967,00
2.2.2.	Mjera 2. Razvoj sustava upravljanja kriznim situacijama kroz ulaganje u ljudske i infrastrukturne kapacitete službi koje se bave zaštitom i spašavanjem	3.652.519,00
2.2.2.1.	Vatrogasno-edukativni centar Pleternica	2.652.519,00
2.2.2.2.	Izgradnja vatrogasnog spremišta u Kaptolu	1.000.000,00
2.2.3.	Mjera 3. Razvoj digitalne infrastrukture	6.906.000,00
2.2.3.1.	“Smart City Požega” - uvođenje digitaliziranih i pametnih javnih usluga na području Grada Požege	2.655.000,00

2.2.3.2.	Projekt digitalizacije u zdravstvenoj skrbi	2.682.000,00
2.2.3.3.	Projekt e-arhiva - digitalizacija arhivske građe	665.000,00
2.2.3.4.	Projekt uređenja knjižnice i digitalizacija stručne literature	399.000,00
2.2.3.5.	Digitalizacije i robotizacije bolničke ljekarne	405.000,00
2.2.3.6.	Uređenje pametnih autobusnih stajališta	100.000,00

Tablica 26.: Baza svih razvojnih projekata poredanih po posebnim ciljevima i mjerama uz financijsku procjenu

11. INDIKATIVNI FINACIJSKI PLAN

U nastavku je prikazan indikativni financijski plan s prikazom financijskih pretpostavki za provedbu posebnih ciljeva i projekata od strateškog značaja.

<i>Strateški cilj 1.</i>		RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja							
<i>Pokazatelji učinka 1.</i>		RCO74 Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj							
<i>Strateški cilj 2.</i>		RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisije ugljika							
<i>Pokazatelji učinka 1.</i>		RCO58 Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora RCO60 Gradovi s novim ili moderniziranim digitaliziranim sustavima javnog prijevoza							
<i>Strateški cilj 3.</i>		RSO5.1. Poticanje integranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima							
<i>Pokazatelji učinka 1.</i>		RCO19 Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima RCO74 Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj RCO77 Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora RCO5.1.1 Stvoreni ili obnovljeni prostori u urbanim područjima							
Posebni ciljevi	Pokazatelji ishoda	Financijski plan 2021.	Financijski plan 2022.	Financijski plan 2023.	Financijski plan 2024.	Financijski plan 2025.	Financijski plan 2026.	Financijski plan 2027.	Ukupna alokacija za provedbu posebnog cilja
1.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga	1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima 2. Stanovnici obuhvaćeni projektima u okviru strategije za razvoj urbanog područja	0,00	0,00	863.713,00	3.311.476,00	5.198.500,00	7.767.506,00	7.656.506,00	24.797.701,00
1.2. Unaprjeđenje života kroz smanjenje socijalne isključenosti	1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima 2. Stanovnici obuhvaćeni projektima u okviru strategije za razvoj urbanog područja	0,00	0,00	3.409.843,50	7.428.217,50	5.971.458,00	1.500.000,00	0,00	18.309.519,00
2.1. Zeleni, pametni i održivi razvoj baziran na cirkularnoj ekonomiji	1. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima 2. Stanovnici obuhvaćeni projektima u okviru strategije za razvoj urbanog područja	0,00	0,00	1.965.180,57	7.027.311,12	4.716.361,11	760.532,41	0,00	14.469.385,22
2.2. Pобољшanje povezanosti područja i zaštita prirodnih resursa	1. Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora 2. Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	0,00	0,00	2.907.750,50	5.952.497,50	5.291.238,00	665.000,00	0,00	14.816.486,00
Indikativna alokacija za provedbu SRUP-a po godinama		0,00	0,00	9.146.487,57	23.719.502,12	21.177.557,12	10.693.038,41	7.656.506,00	72.393.091,22
Planirani izvori financiranja	Državni/lokalni proračun	0,00	0,00	1.652.565,43	3.394.026,96	2.984.522,87	2.334.762,20	1.106.820,55	11.472.698,01
	Fondovi EU/zajmovi/pomoći/ostalo	0,00	0,00	7.493.922,14	20.325.475,16	18.193.034,25	8.358.276,21	6.549.685,45	60.920.393,21

Tablica 27.: Indikativni financijski plan

12. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Vrednovanje SRUP-a obavlja se sukladno članku 48. ZRRRH-a, Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja i Pravilniku o provedbi postupka vrednovanja, u trima fazama:

- 1.) Tijekom izrade (prethodno vrednovanje)** – provodi se tijekom izrade SRUP-a te se time osigurava inicijalna relevantnost i koherentnost dokumenta, usmjereno je na analizu prednosti i nedostataka, razvojnih potreba i potencijala, definiranje vizije, ciljeva, prioriteta i mjera, u čemu sudjeluju svi dionici, a time se stvara potrebna osnova za praćenje i buduće vrednovanje jer se oblikuju jasni i mjerljivi ciljevi te pokazatelji za praćenje ostvarenja tih ciljeva.
- 2.) Tijekom provedbe (srednjoročno vrednovanje)** – provodi se tijekom provedbe SRUP-a te pomaže donositeljima odluka da utvrde nedostatke i poduzmu potrebne korake poput mogućih izmjena i sl.
- 3.) Nakon provedbe (naknadno vrednovanje)** – provodi se po završetku provedbe SRUP-a te sažeto ponavlja i ocjenjuje cjelokupni utjecaj/učinak SRUP-a, odnosno njegovu djelotvornost i učinkovitost.

Postupak vrednovanja pokreće gradonačelnik Grada Požege donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja SRUP-a, u skladu s planom vrednovanja i Odluke o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja. Upravljačka skupina za provedbu vrednovanja operativno je tijelo koje imenuje gradonačelnik Grada Požege, a sastoji se od najmanje tri člana koji rade na istim ili srodnim područjima koja su predmet vrednovanja. Grad Požega na svojim internetskim stranicama objavljuje završni izvještaj o provedenom vrednovanju koji se sastavlja sukladno čl. 15. „Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja“ i Smjernicama. Prije samog početka postupka vrednovanja izrađen je Plan vrednovanja s pripadajućim elementima te je ustrojena Upravljačka skupina.

Konkretno, 29. travnja 2022. godine gradonačelnik Grada Požege dr.sc. Željko Glavić donio je „Odluku o početku postupka vrednovanja SRUP-a“ za čiju je provedbu zadužena Upravljačka skupina imenovana 5. svibnja 2022. u sljedećem sastavu: Klara Miličević, dipl.iur. (Grad Požega); Stjepan Jakopović, mag.oec. (Regionalni koordinator razvoja PSŽ Panora); dr. sc. Mirjana Jeleč Raguž (Veleučilište u Požegi/Fakultet turizma i ruralnog razvoja). Upravljačka skupina u rujnu 2022. godine izradila je „I. Privremeno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategija razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine“, a koristila je sljedeće kriterije, sukladno „Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja“: važnost (relevantnost), djelotvornost (efektivnost) i usklađenost (koherentnost). Tijek izrade ocijenjen je pozitivno, s konstatacijom da je ispoštovana strukturiranost dokumenta sukladno Smjernicama i Dodatku 4. Smjernica, načelo participativnosti i partnerski pristup, detaljnost, kompletnost i obim sadržaja,

usklađenost sa strateškim dokumentima i relevantnost podataka. Pritom su dodani preporuke i komentari koji su se odnosi na odgovarajuća mjesta, prema čemu je nositelj izrade Strategije i postupio. U veljači 2023. godine Upravljačka skupina izradila je „II. Privremeno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine“ s naglaskom na ključna pitanja poput definiranja ciljeva, prioriteta i mjera, utemeljenost predloženih ciljeva, prioriteta i mjera s analizom stanja i prepoznatim razvojnim potrebama/mogućnostima, da li postoji jasna razgraničenost i komplementarnost, ima li preklapanja te postoji li sinergija između ciljeva, prioriteta i mjera, hijerarhijska i funkcionalna povezanost mjera, ciljeva, prioriteta s definiranom vizijom, usklađenost s nadređenim strateškim dokumentima i dokumentima više razine, financijski okvir i povezanost dokumenta s izvorima financiranja te praćenje i evaluacija provedbe strategije. Zaključak Upravljačke skupine je kako izrađeni dokument odgovara svrsi i ciljevima koji se njime žele postići, da je izrađen u skladu s metodama i standardima strateškog planiranja, financijski je povezan s izvorima financiranja i realizacija mjera navedenih u dokumentu izravno doprinosi ciljevima viših strateških dokumenata. Završno izvješće o provedenom postupku vrednovanja Strategije razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine izrađeno je u rujnu 2023. godine.

Osim navedene tri faze vrednovanja, predviđena je i Strateška procjena utjecaja na okoliš (dalje: SPUO). To je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni učinci na okoliš do kojih može doći uslijed provedbe SRUP-a. Ako postoji potreba te provedbe prema mišljenju resornog ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, onda stratešku procjenu valja vremenski uskladiti s procesom izrade SRUP-a kako bi se izbjegla kašnjenja. Prema tome, proces za SPUO pokrenut je 9. studenog 2022. godine, s poduzetim sljedećim koracima: Požeško-slavonskoj županiji podnesen je Zahtjev za davanje mišljenja o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš, dobiveno je mišljenje Požeško-slavonske županije o potrebi provedbe ocjene o potrebi strateške procjene. Sukladno dobivenom mišljenju donesena je Odluka o započinjanju postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš SRUP-a Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine te je uključenim dionicima upućen Zahtjev za davanje mišljenja o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš dok je Požeško-slavonskoj županiji upućen Zahtjev za davanje mišljenja o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš i postupak prethodne ocjene prihvatljivosti strategija, plana ili programa za ekološku mrežu prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode. Tijekom siječnja 2023. godine dionicima je upućena Izmjena/dopuna ranije navedenih Zahtjeva. Nakon prikupljenih mišljenja sukladno dostavljenim Zahtjevima i Izmjenama/dopunama Zahtjeva, Požeško-slavonskoj županiji upućen je Zahtjev za davanje mišljenja o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene SRUP-a te je dobiveno mišljenje kako SRUP neće imati vjerojatan značajan utjecaj na okoliš. Slijedom navedenog, 23. veljače 2023. godine donesena je Odluka kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine. U istoj je

utvrđeno kako nakon provedenog postupka Ocjene o potrebi strateške procjene, razmatranja pristiglih mišljenja sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš i kriterijima za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, za Strategiju razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine ne treba provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš, te da je Strategija razvoja urbanog područja grada Požege za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine prihvatljiva za ekološku mrežu.

13. Popis priloga

- Analiza stanja sa SWOT analizom (Prilog 1.)
- Sažetak rezultata prethodnog vrednovanja (Prilog 2.)
- Sažetak provedenog postupka savjetovanja s javnošću (Prilog 3.)
- Odluka o osnivanju Partnerskog vijeća i imenovanim članovima te izvještaj o provedenom konzultacijskom postupku (Prilog 4.)
- Odluka o osnivanju Koordinacijskog vijeća (Prilog 5.)
- Izvješće o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš (Prilog 6.)

POPIS SLIKA I TABLICA

Slika 1.: Karta UP-a Požega; izrada autora	5
Slika 2.: Prva participativna radionica radnih skupina Partnerskog vijeća 30. lipnja 2022.	14
Slika 3.: Druga participativna radionica radnih skupina Partnerskog vijeća 14. srpnja 2022.	14
Slika 4.: Prikaz radnji i aktivnosti pri strateškom planiranju; izrada autora.....	53
Tablica 1.: Broj naselja i stanovnika po JLS-ovima, ukupna površina i gustoća naselja UP-a Požega; izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021.; obrada autora.....	7
Tablica 2.: Članovi PV-a iz sektora društva UP-a Požega.....	16
Tablica 3.: Članovi PV-a iz sektora gospodarstva UP-a Požega	16
Tablica 4.: Članovi PV-a iz sektora urbanoga okruženja UP-a Požega.....	17
Tablica 5.: Razvojne potrebe i razvojni potencijali u sektoru društva UP-a Požega.....	21
Tablica 6.: Razvojne potrebe i razvojni potencijali u sektoru gospodarstva UP-a Požega.....	24
Tablica 7.: Razvojne potrebe i razvojni potencijali u sektoru urbanog okruženja UP-a Požega.....	27
Tablica 8.: Mjere posebnog cilja 1.1. koje se planiraju provoditi kroz ITU mehanizam	31
Tablica 9.: Mjere posebnog cilja 1.2. koje se planiraju provoditi kroz ITU mehanizam	31
Tablica 10.: Mjere posebnog cilja 2.1. koje se planiraju provoditi kroz ITU mehanizam	31
Tablica 11.: Mjere posebnog cilja 2.2. koje se planiraju provoditi kroz ITU mehanizam.....	31
Tablica 12.: Prikaz strateških projekata za ITU mehanizam, pripadajućih posebnih ciljeva, mjera i područja ulaganja te opis sektorske i teritorijalne integracije te strateške relevantnosti.....	45
Tablica 13.: Usklađenost/način doprinosa SRUP-a ciljevima Europskog zelenog plana.....	48
Tablica 14.: Usklađenost/način doprinosa SRUP-a ciljevima Teritorijalne agende 2030	49
Tablica 15.: Usklađenost/način doprinosa SRUP-a ciljevima NRS 2030	50
Tablica 16.: Usklađenost/način doprinosa SRUP-a Planu razvoja PSŽ 2021. – 2027	51
Tablica 17.: Sve mjere posebnog cilja 1.1.....	54
Tablica 18.: Sve mjere posebnog cilja 1.2.....	54
Tablica 19.: Sve mjere posebnog cilja 2.1.....	55
Tablica 20.: Sve mjere posebnog cilja 2.2.....	55
Tablica 21.: Pokazatelji ishoda za Posebni cilj 1.1.....	59
Tablica 22.: Pokazatelji ishoda za Posebni cilj 1.2.....	60
Tablica 23.: Pokazatelji ishoda za Posebni cilj 2.1.....	62
Tablica 24.: Pokazatelji ishoda za Posebni cilj 2.2.....	63
Tablica 25.: Popis strateških projekata koji se predlažu za financiranje kroz ITU mehanizam s kratkim opisom, trajanjem i procjenom vrijednosti i izvora financiranja.....	70
Tablica 26.: Baza svih razvojnih projekata poredanih po posebnim ciljevima i mjerama uz financijsku procjenu.....	74
Tablica 27.: Indikativni financijski plan.....	75